

32 STRANI
HUDIČARIJE
STAVA TISOČLETJA
MALI OGLASI ZASTONJ

NOVA DOBA

Cena 25 din

Slovenija, sreda 8. maj 1991

št. 17 - leto

20,00 din
KUPON
NOVA DOBA
in POMLADANSKI
OBRTNI SEJMI
S kuponom Nove dobe plačate pri vstopu na celjske
Pomladanske obrtne sejme namesto 60 dinarjev samo 40 din.

**DELAVCI ZAPRLI
DIREKTORJA
STANOVANJA ZA
FUNKCIONARJE**

**DIKTATURA
SPOMENKE HRIBAR
EKSKLUZIVNO:
VODIČ BEGUNCEV**

**KRANJSKI DNEVI
REVOLUCIJE**

**SKRUNJENJE
NOVIGRADA**

**ŽENI
PODARIL
TOVARNO**

In krmilo za lačen Slovenski narod je pripravljeno!

**OSAMOSVAJANJE
IN TELEMIZIJA
MED DELNIČARJE**

Trgovsko podjetje d.o.o.

SIAL

Dobojska 16 (Hudinja),
Celje
tel: (063) 38-011
tel.-fax.: (063) 31-193

Razstavljamo in
prodajamo na
CELJSKEM
SPOMLADANSKEM
SEJMU

Delovni čas od 6.30 do
17. ure
ob sobotah od 7. do 12.
ure

Pomlad je tu!

**ZLATARSTVO KRAGL
ŽALEC**
TRADICIJA TREH GENERACIJ

IZKORISTITE VELIKO IZBIRO
BIRMANSKIH DARIL
OD 10. DO 31. MAJA ŠE
10% POPUSTA

Z BRICO

**NOVO
V CELJU
BISTRO**

Obuti maček
Zagata 1a, Celje
Tel.: 063/28-522

Delovni čas od 7. do 22. ure
Nedelja zaprto

Dobimo se na cesti

HUDIČARIJE

Evropa da,
Amerika ne

Za Veljka Kadjeviča, generala, ki so ga zadnja leta ogrožali vsi, od Janeza Janše pa do doslej malo znanih Virovitičanov, nihče ne ve natanko povedati, čemu je končno podlegel. Eni pišejo, da je šel v bolnišnico zaradi virusne infekcije, drugi, da ima raka na pljučih, tretji – ti se sklicujejo na tuje vire – pa se bojijo, da ima Parkinsonovo bolezen. Vsi mu želijo, da bi, če že mora biti bolan, imel virus, in da bi se po okrevanju ne vrnil v vojsko. Bolan človek je nekaj svetega, pa naj je bil prej še tak hudič.

Pod pogojem, da je seveda zares bolan. Toda kako naj se človek o tem prepriča, če pa celo njegova bolezen nudi pahljačo možnosti. Zato v tem, da novinarji-komentatorji dopuščajo še en razlog, zakaj ga ni več na položaju, ni prav nič neetičnega ali nemoralnega. Četudi se še zelo dobro spominjajo časov, ko so bili uredniki Tribune skoraj proglašeni za zločince, ker jim je na dan, ko je umrl Brežnjev, eden od anketiranih na to temo izjavil, »danes bo srečen dan, to sem zaslužil že jutraj«. Pač pa je zelo čudno, da JLA o svojem generalu ne da nobene izjave oziroma se ob izginotju svojega človeka iz javnega življenja obnaša, kot bi šlo za vojaško skrivnost. Ko je predsednika Busha zadnjič pri joggingu obšla slabost, so v Beli hiši takoj sklicali tiskovno konferenco in povedali, da je šel Bush v bolnišnico, ker ga je pri tekanju naokrog obšla slabost...

Toda ker nam ni do tega, da bi prišli v Ameriko – Evropa nam zaenkrat zadostuje – bi bil čisti snobizem zgledevali se po tem primeru. Zato bodo Jugoslovani pač še naprej ogrožali JLA, kaj pa naj delajo drugega! Zdaj so ji namreč začeli podtikati, da je Kadjevič žrtev njenih notranjih vojaških vaj, se pravi, odletel je, ker je zagovarjal mehko linijo nasilja, konkretno, izkazalo se je, da je bil v primerjavi z Blagojem Adžićem naravnost blag mož. Ta, namreč Adžić Neblagi, ga je vrgel s položaja – kar je zaradi kančka dobrohotnosti, ki vendarle tli v njem, zakamufiral z novico o treh boleznih – in se meni nič tebi nič okronal za primadono jugoslovanske ljudske opere (njen operetni oddelek se nahaja v Sloveniji). Ta meni nič tebi nič pa ni nihče drugi kot Stane Brovet, admiral, ki bi v Kadjevičevi odsotnosti v resnici moral voditi vojsko, pa je ne.

Toda ker je JLA dala uradno izjavo, da je znotraj enotna, se pravi, da ni razloga, da ne bi podprli tudi najnovejšega dognanja na zvezni ravni, namreč, da si JLA za svoja dobra dela na Hrvaškem zasluži pohvalo, samo pohvalo in nič drugega kot pohvalo.

Tako je vse v najlepšem redu. JLA v njeni dobroti ne dosega niti Rdeči križ niti Caritas. Videli smo, kako prvi še zdravil ne pripeljejo na cilj.

Poleg tega se je zdaj izkazalo, da je Veljko Kadjevič v resnici zelo dober človek, vsekakor boljši od Blagoja Adžića. Kajti pravkar je bojda postalo jasno, da se imamo samo njemu zahvaliti za tihožitje, ki je vladalo do nedavnega, kajti na rob državljanske vojne nas je pahnil šele strašni Adžić. Medtem ko je simpatični Brovet to nemočno, a enotno gledal.

Ta jugoslovanska ljudstva so sploh tako agresivna in paravojaško razpoložena, da se ti jugoslovanska vojska, ki jo držijo v krempljih, naravnost smili. Ogroženosti, ki jo doživlja iz dneva v dan, a pri tem vseeno ohranja dostojanstvo, bi se lahko izognila samo tako, da bi ljudstvu predlagala, naj zamenja z njo. Tako bi se ljudje nenadoma znašli v položaju, ko bi morali braniti ne le samoupravni poredak, ampak tudi svojo vojsko.

Rugova, intelektualca, ki hodi v Albanijo prek Švice – da ne bi po nepotrebnem vznemirjal domačih obmejnih organov – ocenjuje idilo, ki jo na Hrvaškem vzdržuje JLA (pohvaljena), kot déja vu – (že videno). Če bo šlo vse po starem, pravi, bodo Hrvati v kratkem začeli posiljevati Srbkinje...

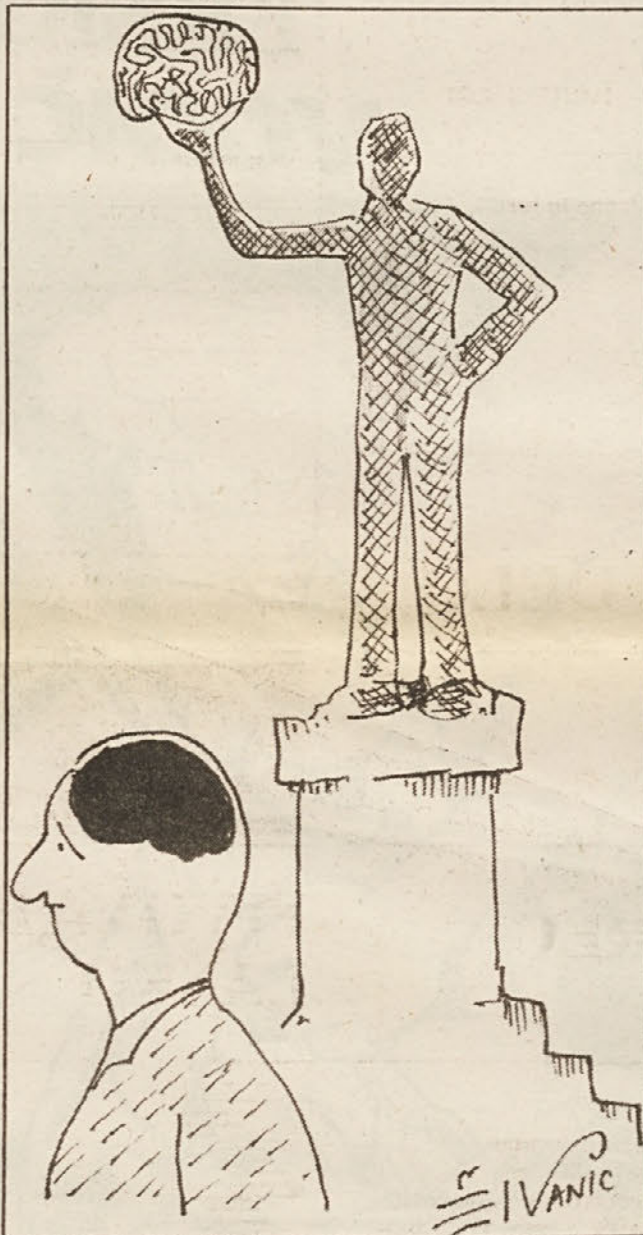
MED NAMI

Pospešek

Morda bi bilo lepo začeti takole: slovenska vlada ponuja danes skupščini sveženj zakonov in ukrepov, ki bodo pospešili dejansko osamosvajanje Slovenije, obenem pa opozarja, da zna po znamenitem 23. juniju priti vsaj dočasne mednarodne blokade Slovenije. Ob tem je prepričana, da bodo Slovenci to sprejeli z razumevanjem in pripravljenostjo, da se vsaj za nekaj časa odpovedo marsičemu in da narod končno pride do svoje državne in nacionalne neodvisnosti.

Zelimo, da bi vladi in skupščini ta podjetni načrt uspel in upamo, da Peterle s svojimi natančno ve, kaj počne. Da so torej vsi ukrepi, ki naj bi jih dnes sprejemala skupščina stokrat premišljeni in pravi. Žal pa po nepriznani krizi v slovenski vladi in nekaterih poprejšnjih, milo rečeno diletantskih ukrepih oblasti v nas gloda črv dvoma.

Predvsem ob zmedeni pasivnosti vlade in premalo odločnem ukrepanju v slovenskem gospodarstvu, obenem pa potenciranemu posvečanju grajenju imidža Slovenije v tujini (ustanavljanje agencije, ki bo tujino hranila s propagandnimi informacijami), se moramo upravičeno vprašati: je sedanja oblast up Slovencev, ali njihov zgodovinski pogrebnik?

MESARSKO KLANJE SE JE

PRIČELO

Kdo je bebec

Stran 8

SLOVENSKO OSAMOSVAJANJE IN

MEDIJI

Če bo tok, bo tudi Twin Peaks

Stran 9

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

JE V NEVARNOSTI

Diktatura Spomenke Hribar

Stran 11

NA GORENJSKEM RASTE MOČ

SINDIKATOV

Z brco med delničarje

Stran 12

SAMOUPRAVNA

DENACIONALIZACIJA

Sami svoji orači

Stran 13

SEKS V ŠOLSKIH KLOPEH

Učne ure gospoda magistra

Stran 14

KAKO NAREDIŠ POSEL

STOLETJA

Celjski troti v Richardovi matici

Stran 15

BELORUSKI POSLOVNI

USPEŠNEŽ ZUBOVSKI

Jelcin je avanturist

Stran 18

EKSKLUZIVNO: VODIČ

BEGUNCEV

Otroška življenja za azil

Stran 20

ALI LAHKO TELEVIZIJA

PRENAŠA USMRTITEV

V živo iz plinske celice

Stran 24

Razpis

Dobre, pogumne
in drzne novinarje

redno ali pogodbeno zaposlimo.

Uredništvo Nove dobe,
Aškerčeva 15, Celje- NOVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO -
- V GOLOVCU - V GOLOVCU - V GOLOVCU -

Zavod ŠRC »Golovec« obvešča vse prodajalce rabljenih avtomobilov, da poleg tradicionalnega »AVTO SEJMA« ob torkih in sobotah še dodatno organizira ob četrkih in nedeljah.

Po novem bo »AVTO SEJEM«:

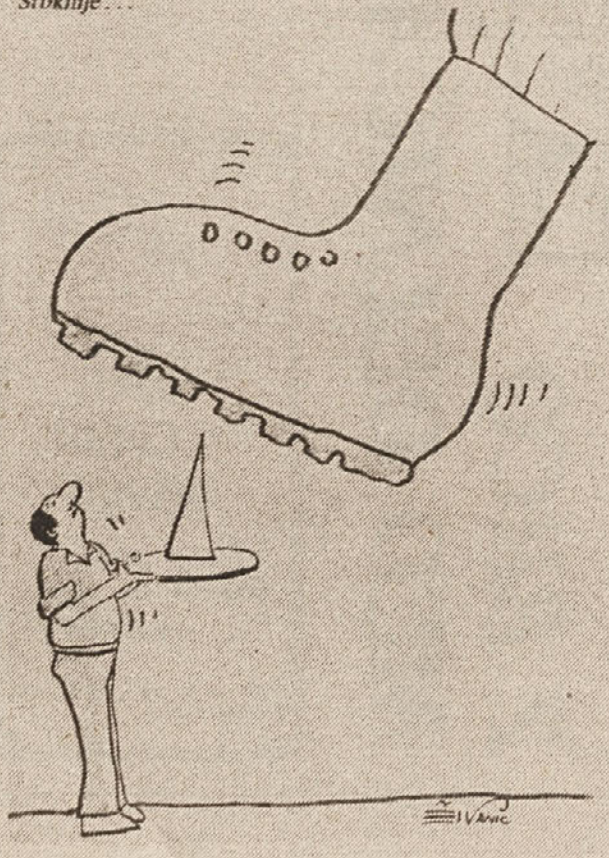
torek od 13.-18. ure
četrtek od 13.-18. ure
sobota od 7.-14. ure
nedelja od 8.-12. ureS tem vsem prodajalcem omogočamo široko prodajo avtomobilov.
Vidimo se na »avto sejmu« v »Golovcu«.- NOVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO -
- V GOLOVCU - V GOLOVCU - V GOLOVCU -Petrovče 231, 63301 Petrovče
Telefon: 063/28-220
063/25-121
Telefax: 063/24-115

- euro com računalniški inženiring d.o.o.**
- osebni računalniki AT 286, AT 386, AT 486
 - prenosni (lap-top) računalnik PHILIPS, EPSON
 - tiskalniki EPSON, Hewlett Packard
 - ploterji ROLAND, Hewlett Packard
 - knjigovodski programski paketi za obrtnike in podjetja
 - telefaksi CANON, PANASONIC
 - mreže NOWEL, RPTI

Poslovni prostor in servis: Levec 56

NOVA DOBA

Nova doba – izdaja podjetje Prese d.o.o., tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. ● Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, tel. (063) 27-606, 25-331 ● Glavni urednik Srečko Šrot, odgovorni urednik Brane Piano ● Cena 25 din, mesečna naročnina 90 din ● Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455 ● Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje ● Izhaja ob sredah ● Rokopisov ne vračamo

ZABAVA NAMESTO SLUŽBE

Brezplačno na morje

Hitro se približuje 29. maj, ko se bomo skupaj s STO BREZPOSELNIMI SLOVENKAMI IN SLOVENCMI v naši akciji popeljali po naši Sloveniji. Časa je malo, pohitite s prijavi, da boste še lahko sodelovali v žrebanju. Prijavnici objavljamo le še v današnji in prihodnji številki 15. maja 1991, 22. maja pa bomo imena srečnežev že objavili. Upoštevali bomo vse prijavnice, ki bodo v naše uredništvo prispele do sobote, 18. maja 1991.

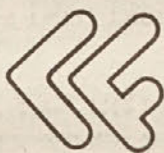
Kot vidite so pokrovitelji radodarni, iz dneva v dan jih je vse več in omogočili nam bodo, da bo naš izlet za vse udeležence še lepši in prijetnejši. Vse, ki so še pripravljeni pomagati, vabimo, naj se oglasio v uredništvu NOVE DOBE.

V prihodnji številki bomo izdali še kaj več za vse udeležence aktualnih podrobnosti.

Izlet so že podprli:

KOMPAS Rent-a-car

instalaterstvo
za ogrevanje
in odsesovanje

franc in jure kravanja
63000 celje-babno
telefon: (063) 27-970

RADIO MARIBOR

**REPUBLIŠKI
SEKRETARIAT ZA DELO**

**IS SKUPŠČINE
OBČINE CELJE**

 KOMPAS POREČ

TURISTIČNO TRGOVINSKO PODJETJE

GOSTILNA
MOMA

Šampion roštilja
v Sloveniji
lastnik Moma Jorgačević
Zaloška Cesta 31, Ljubljana
tel 061/447-313

 ,košaki'
TOVARNA MESNIH IZDELKOV
MARIBOR, p. o.

62000 MARIBOR
OREŠKO NABREŽJE 1
TELEFON: nc (062) 25-381
TELEX: 33-327 KOŠAKI YU

 OSKRBA LADIJ, d.o.o.
GENERAL SHIPSOPPLY I.T.D.

CARINSKA CONA – LUKA KOPER/FREE ZONE – PORT OF KOPER
Tel./fax.: (066) 22-655

TA-KSIM COMMERCE D.O.O.
EXPORT-IMPORT KOPER Tel.: (066) 33-670
Fax.: (066) 34-285

Prijavnica za žrebanje 100 brezposelnih v Sloveniji z Novo dobo na morje

ime in priimek

izobrazba

polni naslov prebivališča

rojstni podatki (dan, mesec, leto, kraj)

matična številka občana

od kdaj ste brezposelni in vzrok, da nimate zaposlitve

Pečat enote za zaposlovanje in podpis uradne osebe

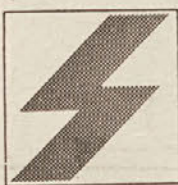
V _____, dne _____ 1991 podpis: _____

Rok za prijavo poteče 15. maja 1991. Izžrebanci bodo objavljeni v Novi dobi 22. maja 1991. Brezposelni ne obupajte, Nova doba je z vami.

ŽALEC

**PIVOVARNA
LAŠKO**

ME

**Franc
Mihelin**

Razstavno prodajni salon in
servisna delavnica gostinske
opreme Celje-Hudinja, Ulica
frankolovskih žrtev 1/e,
tel.: 063/34-866,
telefax: 063/38-642

**KAVARNA »PORAT« IN
PIZZERIJA »SKALINADA«**

Červar Poran (Istra)
lastnik Juksen Sadiku – Asri
tel.: (0531) 36-424

**»FOTO STUDIO – FOTO
KOLOR«**

Atelje: Carpacciov trg 4
66000 KOPER
tel.: (066) 22-794

Izdelava fotografij z vašega filma v eni uri

AKADEMSKI SLIKAR

Miroljub Pavlovič – Jugovac

»POP«
Galerija ul. Padovan 41
Novigrad – Cittanova
Tel.: (0531) 57-013

SLASTIČARNA
»FONTANA«

lastnik Radmani Baki
51440 POREČ,
Dekumanova 26
Tel.: (0531) 51-425

**VIDEOCENTER
KOPER**

Izposojanje in presnemavanje
filmov
snemanje z video kamero
Stojkovič, Kosovelov trg 3
Tel.: (066) 25-662

ENA LASTOVKA ŠE NE PRINESE POMLADI

PISMA

Pionirski dom

Spoštovana g. ravnateljica Ivanka Marič!

Preko javnega medija vas pozivamo, da zapustite položaj ravnatelja, ter daste možnost sposobnemu človeku, da pripravi program razvoja Pionirskega doma »Cvetke Jerin« v Celju in ga s tem tudi reši.

V času vaše »vladavine« je zaradi vas zapustilo našo ustanovo devet delavcev. Nekateri zaradi podtikanj z vaše strani na lastno željo, nekaj po nelegalni poti, ki ste jim jo pripravili vi s svojimi najožjimi sodelavci.

Zaradi vašega neznanja vodenja takšne ustanove spravljate pionirski dom in s tem delavce v njem v položaj, ko si bodo morali iskati zaposlitev, starši pa za svoje otroke varstvo drugje.

Celje potrebuje takšno ustanovo, ne uničite je s svojo nesposobnostjo.

ZDRAVKO KONDA, Celje

Ne boj, duševno klanje

— Gospod, koliko strank imamo pri nas, na Slovenskem? me vpraša fantič, osmošolec, me gleda, kot da bi me hotel kupiti.

— V osnovni šoli pa vendar ne govorite o strankah, sem se hotel izmuzniti, čeprav mi je dobro znano, kaj vse se dogaja v šolskih zbornicah. Še tem bolj, ko sem jaz vprašal gospo učiteljico, v ravno pravih letih, kako kaj v zbornici centralne šole. Pa mi je rekla:

— Ne boj, duševno klanje!

Jaz pa sem pobiča hotel odpraviti z odgovorom — ne vem — on pa: Saj vas poznam, pa moj oče in mamica tudi, pri rdečih ste bili. Ali vam je kaj nerodno, ko ljudje o vas take stvari govorijo?

— Kake stvari? začudeno razpotegnem obraz. Nikomur nisem nič žalega storil, sosedu, državi ničesar ukradel.

— Takrat, ko ste se ponesrečili, so govorili, da boste umrli. Pri nas, pa pri sosedih o vas ničesar slabega ne rečejo. Pravijo, da ste bili dober učitelj in da radi hodite v gostilne, kakor Prešeren. Ko sta bila naša soseda v gostilni, kamor ste tudi vi radi hodili, so vas pri sosedni mizi grdo obrekovali: Pogine naj pes rdeči, kamen na trugo in ne grud posvečene zemlje! Veste kakšen je sosedov stric? Čisto tapravi Krpan! Kar dva je oklofotal in vrgel čez prag.

— Zaradi mene? Toliko vendar nisem vreden, čeprav sem res bil pri rdečih, zdaj pa nisem pri nobeni stranki, svobodnjak sem. Pa ti, tvoj oče, mati?

— Pravita, samo da bi delo imela, politike da je preveč in naj se drugi z njo ukvarjajo. Jaz pa sem premlad. V šoli mi kar gre, samo še zdaj ne vem, kam po dokončani osnovni šoli. V časopisih pa piše, da na televiziji govorijo, da je v srednjih šolah za vse dovolj prostora. Lažejo! Pa vi, ste zdaj zdravi? me odkrito pogleda.

Povedal sem mu, da z zdravjem, razen žolča, ni kaj posebno narobe, da imam tudi jaz rad telovadbo, da se rad vzpenjam na griče, hribe in gore, pa da bo tudi on našel kakšen pravi stol v srednji šoli.

Fant je moral o strankah, politiki, o sedanjem trenutku kar precej vedeti. Take fantiče in dekličke srečujem v Občinski matični knjižnici, kjer pridno listajo po časopisih, revijah, »Mladina« jim je še kako pri srcu. Starejši se premalo zavedamo, koliko in kaj vse vedo ti mladi ljudje, saj smo nanje tolikokrat prisegli: Naša mladina, naša bodočnost! Zato sem tudi jaz raje zamočil vsebino pisma nekdanje učenke, čeprav je zdaj že oma.

Pred kratkim mi je gozdar pripovedoval: Kmečka zveza je močna stranka. Kar zahtevajo, dosežejo, ali pa bodo dosegli. Kjer ni bilo gozdnih cest, vsak čas bodo. Da bi kmetu kaj žalega v njegovem gozdu rekel, čeprav misli, da bodo golosečnje vsak čas dovoljene? V zrak skoči in zapreti: Na svoji zemlji sem jaz gospodar!

Državljeni, navadni ali nena- navadni, vidimo, slišimo, beremo, kako se gledajo strankarji v občinski, republiški skupščini, vladi. Kakor da jim iz oči sije: Ne boj, mesarsko klanje! Ali gre to od spodaj navzgor, ali od zgoraj navzdol? Komaj pride do stolčka, fotelja, že ima žlahto okoli sebe. Prekleta žlahta, strgana plahta! Kot svobodnjak lahko na primere s prstom pokažem: vse od najnižjega do najvišjega vrha. Nekaj pa se vendarle bojim: cenzura! Prej vojaški, policijski podpredsednik, zdaj minister za tisk. Nak. Previdnost je mati mo- drosti.

Besed — Pogine naj pes rdeči! — pa ne morem in ne morem zbežati iz glave. Ne, s strankarstvom se ne bom pečal, samo njih dela in prepire bom v vseh medi- jih zasledoval. Z nikakršno politi- ko. Ko sem napisal člančič: Pre- več politike! se je bralec S. Jager iz Petrovč takoj oglašil, spis skritiziral, češ, da z Avstriji nimamo ničesar skupnega; ko pa je bilo v republiških medijih napisano, povedano, kako je za nemške (tudi Avstriji so Nemci!) medije predsednik naše slovenske skupščine dejal, da nas vežejo ti- sočletne korenine. Če smo res vse plačali, kar smo od njih dobi- li, ne vem. Kakor tudi ne vem, ako so nam oni vse plačali, kar so nam prizadejali in od nas dobili. Seveda gre za prednike sedaj vla- dujočih.

Jaz g. Jagru prav nič ne zame- rim. V svoji glavi sem potihno svojih misli gospodar. Od kritike se samo učim, nekaj pridobim. Mi- slim pa, da sta stil in oblika moje- ga članka in njegovega kar približno enaka. Le kakšen bi bil ta naš svet, če bi bilo vse enako!?

Na primer, kot nestrancarju mi je prišlo na misel, zakaj toliko hranilnic in nič posojilnic z nizki- mi obrestnimi merami. Naj po- vem svoj primer: Ko sem se leta 1949. poročil nisva imela z ženo tako rekoč ničesar drugega kot taščino streho nad glavo. Za ma- no je bilo nekaj let službe, naj- nujnejše si morava pripraviti. Kam se obrniti? K bogatemu so- sedu? Ne. V Celju je poslovala posojilnica. Nobene priče, samo potrdilo, da si v redni službi in posojilo z najnižjimi takratnimi obrestmi je bilo tu. Najela sva ga trikrat in mlada družina je spla- vala. Zdaj govorimo o osamosvo- jitvi, o bližnji blaginji. Sprašujem vso strankarsko javnost: Kje so posojilnice z najnižjimi obrestni- mi merami, ki bi pomagale do osnovnega standarda mladim

družinam? Seme ni bilo vsejano, ne more vzkliti, kaj šel roditi!

Moja nestranka ima naslednjo vsebino: Vse gre skozi želodec! Tako nastane krepko telo, nastane tudi svetla duša.

Pa lep pozdrav.

DRAGO KUMER, Gotovlje

Odstop Izvršnega sveta Šentjur — metoda pritiska ali kdo bo koga?

O tem dogodku se mnogo go- vori in bilo je tudi zapisano. Ta- ko so razlogi za odstop Izvršnega sveta občine Šentjur že pojasnje- ni, čeprav še ni jasno — ali je Izvršni svet res odstopil. Dogo- dek je nastal ob sprejemanju ob- činskega proračuna v Skupščini. Sprejemanje proračuna je sigurno najpomembnejša zadeva v Skupščini, saj se v tem kaže gospodarstvo in kakovost usmer- jenosti občine, kot družbene skupnosti. Zaradi tega je bila razprava bogata in zvesta volil- nim obljubam, po zmanjševanju administracije in javne porabe. Razprava je bila poleg tega strp- na in konstruktivna, z tvorbo kompromisov tako znotraj DE- MOS-ove vladne koalicije, kakor z opozicijo. Tako je proračun praktično že bil sprejet, saj je Skupščina sprejela kompromisno dorečene, najbolj konsistentne amandmaje Slovenske demokra- tične zveze.

Pred potrditvijo proračuna, ko je bil izdelan čistopis, pa je nasto- pil dramatični trenutek z odstop- no izjavo Izvršnega sveta, ki je bila demagoško in psihološko pripravljena, kot pritisk na od- bornike z jasnim namenom ustra- hovanja in pridobitve avtoritete in moči. Da smo pri tem žrtve predvsem odborniki, ki smo ne- profesionalni in v večini prime- rov strankarsko neosveščeni in še nevedši strankarskega politične- ga dela, z občutkom odgovorno- sti in samozavesti potrdi končna izjava predsednika IS. G. Ladi- slav GRDINA je namreč rekel, da bi sprejem proračuna še bil nekako možen, če ne bi predse- dnik SO, g. Franc KOVAČ stalno sumničil in nadziral delo IS in občinske uprave. Torej gre za to — kdo bo koga in še to na račun odbornikov. To pa je politično, kot človeško nesprejemljivo in se čutim kot odbornik dolžnega, da opozorim na ta posebnostni mo- ment, ker nočem biti žrtev na- daljnih sporov in moten za druž- beni razvoj občine.

Oba predsednika sta spoštova- na in cenjena strokovnjaka, oba potrebna za splošen družbeni na- predek občine. Da sta oba ambi- ciozna in voljna delati sta že do- kazala, imata pa oba nekaj manj tudi potrebnega socialnega čuta, zato pa več avtoritarnosti, ki je zavora za njune medsebojne od- nose in tudi motnja za razvoj več- strankarske parlamentarne de- mokracije.

Večstrankarska demokracija zahteva komunikativnost ljudi, ki spoštujejo različnost osebnosti in mnenj, zato pa spoštujejo sku- paj dogovorjena pravila medse- bojnega poslovanja. To pa zahte- va tudi medsebojno zaupanje in pripravljenost za kompromise, brez intrig in nagajivosti. To pa je možno, če so ljudje pripravlje- ni delati uvidevno in spravno, kar zlasti morajo vodilni in de- mokratični politiki.

Demokratizacijo smo začeli s spravo med Slovenci, ki smo bili nasilno razdeljeni po narod- nostni in ideološki osnovi v za- vedne in izdajalce ter verne in neverne. Spravo smo delno uredi- ničili za mrtve — med živimi pa nikakor ne gre. Če resno želimo slovensko državo, pa je dolžnost vodilnih, da to delajo vsak dan med seboj in v to navajajo tudi ljudi.

V tem pogledu je bilo storjenih na obeh straneh že mnogo na- pak, vse pa gre na škodo občin- ske skupnosti. Zato je deloma krivda tudi v odbornikih, ki bi morali odigrati vlogo tretje po- sredniške osebe in se ne pustiti

ZVEZA DRUŠTEV ZA CEREBRALNO PARALIZO SLOVENIJE

C

PEM REVIJA

NOVA ŠTEVILKA ŽE V PRODAJI

DEVETI POMLADANSKI OBRTNI SEJMI NA GOLOVCU V CELJU

Šest prireditev pod isto streho

V Celju, mestu s stoletno sejemsko tradicijo, kjer se se že v srednjem veku križale pomembne trgovske poti, doživlja sejemška dejavnost v zadnjih letih živahen razcvet. Najbolj odmevnemu jesenskem obrtnemu sejmu z močnim mednarodnim odzivom, se pridružujejo novi, ki vsak zase dobiva izrazito fiziognomijo.

Letošnje Pomladanske sejme sestavlja šest samostojnih sejemskih prireditev in sicer sejem Avto in vzdrževanje, sejem BIO – za tvoje in moje zdravje, sejem Vse za otroka – otroku le najboljše, sejem Človek in prosti čas, sejem Novosti za trgovino in sejem široke potrošnje s preko dvesto stojnicami, gostinskimi objekti in za-

v dvorani D in na odprtem prostoru na več kot 3000 kvadratnih metrov prostora. Prihodnje leto nameravajo ta del še razširiti in marca organizirati poseben sejem oziroma Salon avtomobilov in opreme in rezervnih delov.

Zanimanje za sejem Avto in vzdrževanje je torej vse večje, na njem bodo sodelovali prodajalci iz Evrope in Japonske, izdelovalci opreme, kleparji, mehaniki, ličarji, vulkanizerji, električarji in izdelovalci avtomobilске kozmetike, pričakujejo serviserje opreme in orodij za vzdrževanje avtomobilov. Prireditelji obljublajo avtomobile in opremo za vsak žep.

Vzpodbudne besede ob prvih dveh sejmih BIO so organizatorje kljub določenim težavam in majhni kupni moči na našem trgu ohrabile in pripravili so tudi tretjega po vrsti. Postopoma želijo povezati vse, ki v slovenskem, jugoslovanskem in mednarodnem merilu prispevajo k izboljšanju našega

okolja, prikazati zdravo prehrano in nego, alternativno medicino in programe za zdravje življenje sploh. Letos so program podrobneje opredelili in predstavljajo zdravilna zelišča, čebelarstvo in njegove pridelke, naravna zdravilišča, oblačila in obutev iz naravnih materialov, stanovanjsko opremo in gradnjo za zdravo okolje, literaturo o ekoloških vprašanjih in tako naprej.

Sejem Vse za otroka ima med na Pomladanskih sejmih povezanih prireditvah najdaljšo tradicijo, tokrat je petnajsti po vrsti, njegova vsebina pa je dragocena za mladi rod. V osnovi se vračajo k izvorni zamisli – prikazu igral s poudarkom na dobri igrački z njenimi didaktičnimi vrednostmi, ob njih pa bodo seveda predstavili še otroška oblačila, obutev, prehrano, kozmetiko, potrebščine in opremo za otroške bivalne prostore, vrtnice, šole, razvedrila za prosti čas. Sejem Vse za otroka je edinstvena priredi-

Stoletna obrtna žilica

V sotočju Savinje, Voglajne in Hudinje, kjer je bilo vozlišče povezav med evropskim severom in Panonsko nižino, so od nekdanj valovali pomembni blagovni tokovi, sejemski dnevi pa so bili med prvimi celjskimi mestnimi pravicami v srednjeveški naselbini. Obrtna in trgovska žilica nikoli ni prenehala utripati, sodobno sejemsko mesto pa je Celje postalo po zgraditvi prireditvene dvorane ŠRC Golovec julija leta 1976, iz katere se je razvilo pravo sejemsko-razstavno središče s 14 tisoč kvadratnimi metri pokritih razstavnih prostorov in preko 36 tisoč kvadratnimi metri odprtih razstavnih površin.

Srednjeveško Celje je imelo dva vsakoletna sejma in sicer na dan sv. Danijela in sv. Martina. Cesar Friderik III. je te privilegije potrdil in dodal druge semanje dneve. Sejma na dan sv. Uršule in sv. Andreja, torej Andrejev in Uršulin sejem, sta bili najprej najpomembnejši sejemski prireditvi v savinjski marki in kasneje celo v jugozahodnih habsburških pokrajinah. Njuno poltisočletno tradicijo so prekinili leta 1954.

Več kot deset let je moralo preteči, da so sejem v celjski občini spet postavili na noge. Člani Prvega obrtniškega zbora na Dobrni so leta 1967 sprejeli sklep o ponovnem prirejanju vsakoletnih obrtniških sejmov, ti pa so bili predhodniki sedanjega mednarodnega obrtnega sejma na Golovcu v Celju.

9. pomladanskih obrtnih sejmov

BIO 91

Vse za otroka

Človek in prosti čas

Avto in vzdrževanje

Novosti za trgovino

Sejem blaga široke potrošnje

V želji, da bi razbremenili jesenski mednarodni obrtni sejem, so organizatorji sklenili v Pomladanskih obrtnih sejmih na Golovcu združiti več sejemskih segmentov, ki privabljajo v mesto ob Savinji predvsem obrtnike in zasebne podjetnike. Pomladanske obrtne sejme pripravljata celjska občina oziroma njeno javno podjetje ŠRC Golovec in Step d. o. o. Maribor, naslednik bivše Zveze obrtnih združenj Slovenije, letošnje, devete po vrsti pa bodo odprli v soboto, 11. maja ob 10. uri.

bavnim parkom. Kupcem bodo neposredno na voljo izdelki za pomlad, za prosti čas in rekreacijo. Ob vsakem sejmu bo pomembna spremna prireditev, ob zaključku pa bodo podelili tradicionalna sejemška priznanja znaka Celeia za kakovost in izvirnost izdelkov v posameznih skupinah, na sejmu Vse za otroka pa tradicionalne Zlate zibke.

Sejmi se bodo širili na okoli 20.000 kvadratnih metrov razstavnih površin, poseben poudarek pa dajejo letos sejmu Avto in vzdrževanje, ki bo

CELJE – SEJEMSKO MESTO ALPE-JADRAN

110-letna sejemška tradicija
50.000 m² razstavnih površin
2.600 razstavljalcev letno
365.000 obiskovalcev letno

tev, namenjena potrebam naših otrok od rojstva do polnoletnosti, njen pomen pa je tudi v številnih posvetovanjih, predavanjih in strokovnih seminarjih.

Na vprašanje, kako aktivno in kreativno izkoristiti vse bolj pičli prosti čas, naj bi odgovoril, vsaj deloma, 3. sejem Človek in prosti čas, na katerem želijo organizatorji prikazati razvedrila in športno rekreacijske oblike, blago, opremo, storitve, turistično ponudbo, pripomočke za počitnikovanje, zabavno elektroniko, ideje, opremo in material za urejanje stanovanja, hiše, okolja, pa primerna oblačila za kampiranje, planinarjenje, lov, ribolov in kar je še različnih možnosti.

Najmlajši med temi sejemskimi segmenti je sejem Novosti za trgovino, ki se je lani ob premieri imenoval Jutro. Vrto-glavi razvoj trgovinskih tehnologij in odločni koraki zasebne iniciative zahtevajo prikaz novih izdelkov in najrazličnejših storitev na tem področju. Na sejmu želijo pokazati nova spoznanja o organizaciji trgovine pri nas in po svetu, novosti v tehnologiji v moderni trgovinski mreži.

Torej, od 11. do 19. maja na razstavnih površinah ŠRC Golovec v Celju »vse na enem mestu ob istem času«, kot radi organizatorji navajajo svoje rekle. In nekaj tega bo le držalo, saj celjske Pomladanske sejme obišče okoli 70 tisoč ljudi.

STAVA TISOČLETJA

Naša nagradna akcija temelji na domnevi, da se bo Slovenija osamosvojila in da bodo politiki udeleženi plebiscitno izraženo voljo Slovencev.

Med prispelimi odgovori bomo vsak teden izžrebali (najmanj) tri nagrade, tistega, ki bo pravilno napovedal datum osamosvojitve, pa bomo na koncu akcije bogato nagradili. Če bo pravih odgovorov več, bomo nagrajenca izžrebali.

Nagradna akcija »Stava tisočletja« traja do 15. maja letos.

Med stavnimi lističi, ki so prispeli v naše uredništvo do 6. maja, je žreb razdelil naslednje nagrade:

– Majda KONDA, Iršičeva 6, 63000 CELJE, dobi zlat prstan ZLATARSTVA MILAN GAJŠEK iz Šentjurja

– družina TROŠT, Novi dom 6a, 61420 TRBOVLJE, vetrovka, darilo METKE CELJE

– Slavica LEVOVNIK, Brezen 7a, 63205 VITANJE PRI CELJU, gre na MINERALNO KOPEL v Zdravilišče Rogaška Slatina

V naslednjem kolu bomo med stavnimi listki, ki bodo v naše uredništvo prispeli do ponedeljka 13. maja izžrebali naslednje tri nagrade:

– zlat prstan, darilo ATELJE iz VOJNIKA

– vetrovka, darilo METKA Celje

– ura igranja tenisa v Rogaški Slatini

Zdaj gre zares! Tako v naši nagradni akciji, kot pri osamosvojitvi slovenske države. Optimistov je tudi med našimi bralci vse več; praviloma vsi postavljate formalno razglasitev v prvo polovico letošnjega leta in mednarodno priznanje v drugo polovico leta oziroma na začetek leta 1992. Avstrija še naprej vodi med tistimi, ki naj bi samostojno Slovenijo prvi priznali, tu in tam pa se pojavljajo Nemčija, Češko-Slovaška Federacija, Velika Britanija, Litva, Madžarska in Ciper ter druge (samostojne) države.

Stavni listič tisočletja

Priimek in ime

naslov

1. Kdaj bo Slovenija mednarodno priznana kot samostojna država.

.....
(dan, mesec, leto)

2. Kdaj bo Slovenija formalno razglasila samostojnost in neodvisnost?

.....
(dan, mesec, leto)

3. Katera tuja država bo prva priznala samostojno Slovenijo?

.....
(dan, mesec, leto)

Kupon pošljite na naslov: Nova doba, Aškerčeva 15, 63 000 Celje
– knežje mesto s pripisom »Stava tisočletja«.

FUNKCIONARSKA IN SLUŽBENA
STANOVANJA

Pred svojim pragom

Nekaj števil o stanovanjskem fondu Republike Slovenije je dostopnih, žal pa tudi najvišji republiški organi teh zadev nimajo dobro popisanih. Kaj se je pravzaprav dogajalo s stanovanji za »nosilce družbenih funkcij« od lanskega maja sem?

Komisija za dodeljevanje stanovanj in stanovanjskih posojil nosilec družbenih funkcij je od 1986 do 1. maja 1990 dodelila 71 družbenih najemnih stanovanj, v skupni površini 5478,46 m². Pri teh dodelitvah je bilo 37 stanovanj kupljeno na novo, ostala so bile menjave v okviru obstoječega stanovanjskega fonda ali v sodelovanju z drugimi. Od te kvote je bilo 63 stanovanj dodeljeno funkcionarjem Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije, upravnih organov, sodišč, Skupščine republike Slovenije in Predsedstva RS, po dve stanovanji sta bili dodeljeni CK ZKS in RK SZDL, tri RS Zveze sindikatov Slovenije, eno pa RK ZSMS. Komisija baje ni kupila v tem času nobene hiše in jo v tem obdobju tudi ni nikomur dodelila (bolje obveščeni od teh uradnih podatkov pa pravijo, da to ni res).

V času od maja 1990 ni bilo vrnjeno nobeno stanovanje, nasprotno, trije med njimi so ga celo kupili (baje so 50% plačali takoj, 50% pa – revaloriziranih – v enem letu).

V času od maja 1990 do marca 1991 sta bili dodeljeni dve stanovanji s stanovanjsko pravico v skupni izmeri 206,97 m². Povprečna kvadratura enega stanovanja znaša 103,49 m² (v prejšnjem režimu je ta znašala 77,17 m²!).

Službena stanovanja pa so dodeljena funkcionarjem, ki se preselijo iz kraj svojega stalnega bivališča. Ta stanovanja so kompletno opremljena. Omenjena republiška komisija (vodi jo g. Dular) trenutno razpolaga z 99 službenimi stanovanji. V času od leta 1986 do maja 1990 je bilo službeno stanovanje dodeljeno 115 uporabnikom. Do maja 1990 jih je bilo vrnjenih 48. Vsi bivši funkcionarji družbeno-političnih organizacij so jih vrnili, le sedanja Zveza svobodnih sindikatov jih ne da (gre za šest stanovanj).

Od maja 1990 do 1. marca 1991 je bilo na novo dodeljenih 44 službenih stanovanj. Službena stanovanja trenutno zaseda 56 funkcionarjev Izvršnega sveta oziroma upravnih organov, 22 funkcionarjev Skupščine RS in 6 Zveza svobodnih sindikatov.

To so uradni podatki. Kakorkoli obračaš se številke ne ujemajo. Koliko je zares vseh teh družbeno najemnih in službenih stanovanj in hiš bi bilo prav gotovo zanimivo vedeti. Se bolj pa, kdo neupravičeno v njih živi. Nam bo nova oblast to kdaj zaupala?

NAMESTNIK MINISTRA ZA
INFORMIRANJE

Kacin in Rogelj

Kot smo neuradno izvedeli, naj bi republiška skupščina na današnjem zasedanju med drugim imenovala tudi novega namestnika republiškega sekretarja za informiranje, saj to mesto doslej ni bilo zasedeno. Na to mesto naj bi prišel naš novinarski kolega z Radia Slovenija Dušan Rogelj.

Če je bil prihod Jelka Kacina, do nedavnega namestnika obrambnega ministra Janeza Janše za večino presenečenje, pa izgleda postavitve Dušana Roglja za Kacinovega namestnika zelo razumna kadrovska poteza. Dušan Rogelj je namreč prekaljen novinarski maček, ki je svojo novinarsko pot začel na Radiu Glas Ljubljane in jo kasneje nadaljeval na Radiu Ljubljana. Mnogi menijo, da gre za enega najboljših slovenskih radijskih novinarjev, še posebej pa je ostal v spominu (in v ušesu) kot urednik in voditelj jutranjega radijskega programa. Ob ustanovitvi Radia Kranj je postal Rogelj njegov prvi urednik, ob sporu s kranjsko politično garnituro, ki se je vmešala v delo kranjskega radia pa je očitno potegnil krajši konec. Zato smo ga v zadnjem času lahko ponovno slišali na valovih Radia Slovenija.

Imenovanje za Kacinovega namestnika je Dušanu Roglju prav gotovo veliko priznanje po njegovem sporu s kranjskimi političnimi veljaki, ki jih vodi Vitomir Gros. Prav zato bo zanimivo videti, ali bodo imeli poslanci pripombe tudi na to kadrovske postavitev na visoko mesto v slovenski vladi.

Jelko Kacin: ali res dobi namestnika?

MESARSKO KLANJE SE JE PRIČELO

Kdo je bebec

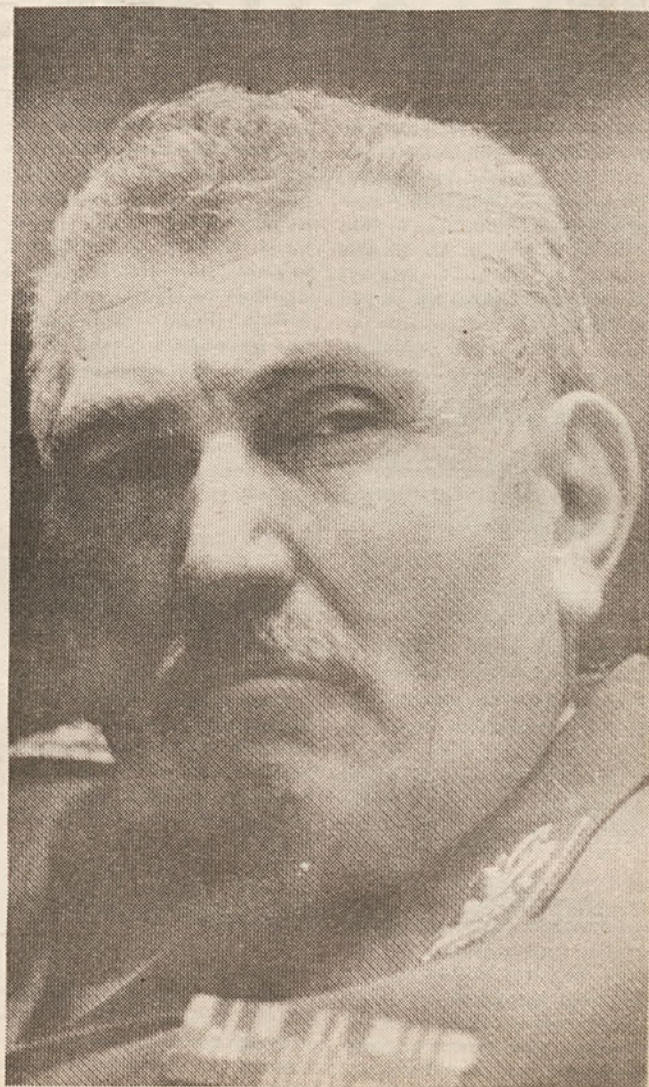
Po zadnjih dogodkih v Kninski krajini, v Borovem selu in Splitu na Hrvaškem ter izjavah četniškega vojvode Vojislava Šešlja, militantnih skupinovodij iz Srbije in nekaterih novinarskih vesteh postaja jasno, da se je v Jugoslaviji vendarle pričela državljanska vojna.

Naj sicer podpredsednik zveznega predsedstva Mesić ter hrvaški voditelj Tudman (predvsem zato, da ne bi ustvarjala morilske evforije) še tolikokrat zatrdita, da vojne ni, da so le krvavi izpadi posamičnih skupinic, je predvsem iz obnašanja najvišjih predstavnikov JLA in predvsem iz njihove neaktivnosti mogoče zaključiti, da nas ima nekdo za bebec.

Vzemimo v podkrepitev rečenega kar dogodka po prvomajskih praznikih, ko je v enem dnevu v različnih delih Republike Hrvaške prišlo do več napadov na pripadnike hrvaške policije, povsod pa in za razliko od poprejšnjih mikastenj kar z ostrostrelnim orožjem in seveda tudi s krvavimi žrtvami. Če namreč armadna obveščevalna služba za tovrstne priprave izven Hrvaške in na hrvaškem ozemlju ni vedela, potem je ta armada že zdavnaj zrela za stečaj. Kar pa seveda ni verjetno, saj so še nedolgo tega njeni obveščevalci svojo »spodobnost« dokazovali z dokumentarnim filmom o hr-

vaškem oboroževanju. Torej nas ima armada za bebec. Ne moremo si kaj, da ne bi izrekli obtožnice kar naravnost: JLA je za krvave prvomajske priprave vsekakor vedela, preprečila jih ni, ob njihovem izvajanju pa je skušala le svoj imidž v jugoslovanski javnosti.

Drugič nas je imela armada za bebec v nedeljo in ponedeljek, ko se je razvedelo, da naj bi v mesarski akciji v Borovem selu sodelovali tudi pripadniki romunske Securitae. Če armadna obveščevalna služba za prisotnost Romunov na srbskem ozemlju in nato na Hrvaškem ni vedela, je še enkrat dokazala, da dajemo denar za nesposobnega mastodonta. Kar seveda spet ni verjetno. In če je armada za krvave priprave pred akcijo vedela, se seveda moramo sklicevati prav na njene besede, da bo varovala »državljane Jugoslavije in jugoslovanskih republik«, pa tega ni storila. Kakor se armada ni neposredno udeleževala krvavih pohodov, so njene roke morda še najbolj krvave: pokolov in žrtev ni preprečila, če-

General Adžić: koliko je JLA v resnici vedela o pripravah na krvave obračune?

prav je za načrte nacionalističnih norecev, ki jih izrablja uradna politika posameznih republik, vedela.

Povsem na koncu pa ne gre pozabiti opozoriti še na nekaj. Po Jugoslaviji se sprehaja nek gospod Šešelj, ki je že sedel zaradi nasilništva, in se hvali s političnimi cilji, do katerih se ne bo branil priti tudi z mesarskimi rabotami. In pri tem ni osamljen. Šešlja nihče ne aretirajo, čeprav s svojimi izjavami in početjem krši načelo, ki je za-

pisano prav v vseh jugoslovanskih ustavah. Tako v še obstoječi zvezni kot v starih in novih ustavah vseh jugoslovanskih republik. Da je namreč kaznivo politično delovanje, ki za uveljavitev idej in prepričan uporabljajo in napovedujejo nasilje. Ne bodimo več bebeci. Varuha ozemeljske celovitosti in integritete, kot se armada rada sama imenuje, še imamo, varuha naših življenj pa nikakor ne več. Vsak bebec nam lahko jutri prereže vrat.

Vojislav Šešelj: odkrito pozivanje k nasilju.

Veljko Kadijević in »namestnik« Adžić. Je bil Adžić predviden za izvedbo krvave rabote s tem, da je bila vojska kljub lastnim informacijam pasivna, zdaj pa se Kadijević vrača z zdravljenja, da bi kot »neomadeževan« lahko naprej manipuliral z jugoslovansko javnostjo?

Konrad Kolšek, komandant petega armadnega območja: Hrvati pravijo, da z njim zadovoljivo sodelujejo. Koliko Kolšek sploh ve in koliko z njim manipulira vojaška obveščevalna služba?

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES JE V NEVARNOSTI

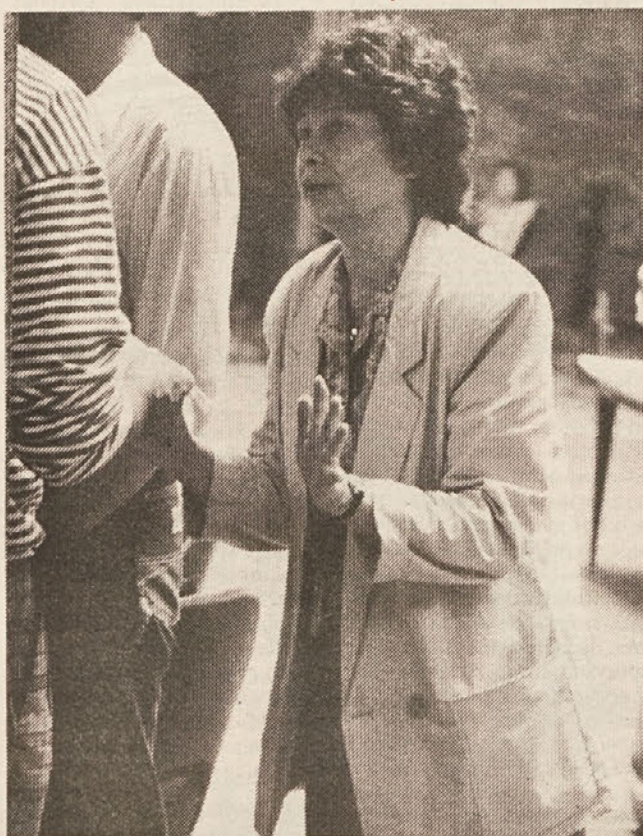
Diktatura Spomenke Hribar

O Svetovnem slovenskem kongresu SSK smo že veliko pisali in očitno še bomo. Danes objavljamo fotokopijo Mnenja, ki ga je izdal republiški minister za kulturo dr. Andrej Capuder. Kot dokaz, da je Spomenka Hribar, predsednica SSK za Slovenijo nalagala članke vodstva, ko je zavrnila, da je vlogo za oprostitev prometnega davka dal Eurotrade. Iz Mnenja je jasno razvidno, da je vlogo dala SSK Konferenca za Republiko Slovenijo in sicer 9. 1. 1991, ko Spomenka Hribar še ni bila predsednica.

In še drug dokument. To je stališče iniciativnega odbora, konference za Nemčijo, ki tudi želi pojasniti. Namesto »Eurotrade« nepravilno navaja »Fenix«. Znano je, da se je od »tolarja« distancirala tudi koroska organizacija v Avstriji. Spomenka Hribar tudi še ni pojasnila, kje je 200 (dvesto) tolarjev, ki jih je dal Anderlič kongresu kot darilo.

Vse bolj jasno postaja, da Spomenka Hribar, ki ne želi priznati svojega samovoljnega ravnanja, povzroča čedalje več škode svetovnemu kongresu in

slovenstvu nasploh. Očitno se je odločila, da ostane na čelu. Pri tem pa dela vse, da bi tiste, ki želijo vedeti zgolj resnico, onemogočila. Tak je njen odnos do prof. Vlada Habjana, ki je bil predsednik, ko je Spomenka Hribar mimo njega odločala sama, brez kateregakoli organa o »tolarju«, tak je tudi njen odnos do celjske podružnice, ki je le želela zvedeti resnico. Ker ta boli, se je s pomočjo zvestega privrženca gospoda Silvestra Drevenška, lotila vodstva celjske podružnice in njenega predsednika Petra Kavaljarja. Njena misel, da bo celjska podružnica, če bo vztrajala na resnici, razbila slovenstvo, ona pa bo odstopila, je milo rečeno, nenavadna. Slovenstvo razbijajo nepoštenjaki, kakršna je tudi Spomenka Hribar, ki ne želi priznati svojih napak. Najbrž ne bi bila velika škoda, če bi dejansko odstopila, sicer bo v to prejkone prisiljena. Dalj, ko bo na krmilu, več škode bo povzročila. Grožnja, da v Celju ne bo zadnji dan kongresa, pa je zagotovo žaljiva in nova samovolja gospe Hribarjeve.

Obnavljajo cerkve

V sevniški občini ta čas obnavljajo najmanj tri cerkve. Brez strehe je trenutno cerkev na Logu pri Boštanju, obnoviti jo želijo v Gabrijelan, velikega dela so se lotili v Tržišču na Dolenjskem (na sliki). Gradbeno podjetje Posavje iz Sevnice jim je brezplačno postavilo mogočne opaže vse okrog cerkvice Sv. Trojice in zvonika. Tudi po 50 faranov s kladivi kleplje star omet, zatem pa naj bi zidarji nanесли novo fasado. Na čelni strani so odkrili veliko fresko. Tesno sodelujejo s celjskim spomeniškim varstvom.

Smeti s planin

Med atraktivnosti Gorenjske z Julijskimi, Kamniškimi Alpami in Karavankami sodijo tudi številne planinske postojanke. Domače kočje v težko dostopnih strminah zahtevajo izredno drago vzdrževanje. Požrtvovalni člani planinskih društev s težavo uspevajo zadovoljiti potrebam in zahtevam izredno velikega števila obiskovalcev, s skoraj nerešljivimi problemi pa se srečajo, ko gre za smeti, ki ob velikem obisku razumljivo ostajajo v planinah in še posebno v planinskih kočah.

Uprava inšpekcijskih služb Gorenjske je pregledala, kako je s smetmi v 40 planinskih objektih na Gorenjskem. Od 23 postojank nosijo smeti v dolino, 4 objekti imajo deponijo odpadkov, 2 nimata urejenega odlaganja odpadkov, 11 upravljalcev pa ni dalo odgovorov. V 21 kočah odvajajo odplake v troprekatne greznice, 5 koč ima navadne greznice, ena pa samo ponikovalnico. Precej planinskih društev se je že odločilo za pranje posteljnine v dolini, predvsem v visokogorskih pa naj bi začeli uporabljati rjuhe za enkratno uporabo.

SLOVENSKI SVETOVNI KONGRES
Iniciativni odbor konference za Nemčijo München 20.04.1991

V zvezi s članki o prodaji "tolarja", ki so izšli v DELU, DELU PLUS in NOVI DOBI, se iniciativnemu odboru za Nemčijo nujno postavljajo naslednja vprašanja:

1. Kdo je pooblastil skupino FENIKS, da lahko prodaja "tolar" v okvirju SSK?
2. Kakšna zveza obstaja med skupino Feniks, dunajskim izdelovalcem tolarja in g. Anderličem?
3. Je kdo proučil poslovno neoporečnost g. Anderliča?

Dovolite, da Vas opozorimo, da utegne "afera tolar" ne samo ogromno škodovati ugledu SSK, ampak tudi popolnoma spodkopati zaupanje Slovencev po svetu v SSK, zato nujno svatujemo osrednjemu IO-SSKa,

1. da pojasni zvezo med "tolarjem" in SSK v smislu zgornjih vprašanj;
2. da javno odvzame skupini FENIKS pravico prodajati "tolar" v okvirju SSK;
3. da javno podali Zlatarni Celje pravico, da v okvirju SSK prodaja svoj denar celjskih knezov.
4. da se v bodoče vse finančne odločitve v zvezi z SSK predložijo osrednjemu IO v odobritev.

Prosimo za čimprejšnji odgovor. V kolikor bi od osrednjega IO ne dobili odgovora do 10. maja, bomo prisiljeni podvzeti vse potrebne korake, da se stvar razčisti.

Jurij Terseglav c/o FINEX GmbH, Erzgebirgstr. 24, 8000 München 2, Koordinator, SSK konferenca za Nemci jo; Fax 089/ 526250

REPUBLIKA SLOVENIJA
REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA KULTURO
LJUBLJANA, Cankarjeva 5
tel. 214-122, 214-071

Številka: 415-13/91 ab
Datum: 18.1.1991

Republiški sekretariat za kulturo izdaja na osnovi 25. točke 36. člena v zvezi s 7. točko 37. člena Zakona o odobnavanju proizvojev in storitev v prometu (Ur. list SRJ, št. 43/85, 56/85, 71/84, 4/85, 39/85, 11/86, 21/87, 10/88, 27/88, 41/88, 45/89 in 60/89) na vlogo Svetovni slovenski kongres, Konferenca za Republiko Slovenijo z dne 9/1-1991 zaradi oprostite terzelnega in posebnega prometnega davka naslednje

M N E N J E .

da šteje(je) spominke medalje v čast obeloditve in finančno podporo Svetovnega slovenskega kongresa

med proizvojev, za katere se ne plačuje temeljni in posebni davek od prometa proizvojev.

Vlogo obravnavajemo na osnovi ene neodločene plačila takos po 10. točki 10. člena Zakona o upravni tahah (Ur. list SRJ, št. 7/72, 43/77, 11/79, 23/82, 18/83, 33/83 in 24/85).

VROČITI:
1. Svetovni slovenski kongres
Konferenca za Republiko Slovenijo
61000 LJUBLJANA
Cankarjeva 10 b
2. Arhiv

REPUBLIŠKI SEKRETAR

KAJ BO S CELJSKIM TOPROM

Delavci so zaskrbljeni

Predprvomajski generalni štrajk zaposlenih je bil le vrh ledene gore, ki že nekaj mesecev nevarno buta v celjsko delovno organizacijo Toper. Stavkajoči so sicer predvsem zahtevali marčevske osebne dohodke in regres za letni dopust - ko so plače dobili, so tudi prenehali štrajkati -, vendar so s svojim dejanjem izražali tudi skrb za usodo svoje tekstilne firme na majavih nogah.

Postavili so pravzaprav sedem zahtev in med njimi je bil pomemben zahtevek, naj jim

vodilni odgovorijo, kakšna bo nadaljna usoda podjetja, jim podajo poročilo o ekonomičnosti kooperacije s partnerji na Daljnem vzhodu (ti zanje opravljajo dodelavne posle, medtem ko v celjski tovarni nimajo dela) in vprašali, kako teče dogovor s tujim partnerjem ELHO (Elastische Hosen iz Münchna), za katere oni opravljajo dodelavne posle.

Njihova skrb nedvomno ni iz trte izvita in tudi vodilni so zaradi počasnega razpleta in dogovarjanja z interno banko in celjskim občinskim vodstvom gotovo nervozni.

MIROREKS

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA
Zidanska 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in moškim spodnjim perilom, največjo izbiro body-ev, pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in kopalk.

Pridite in se prepričajte!
HVALA ZA ZAUPANJE

ŠENTJERNEJ: SAMOUPRAVNA DENACIONALIZACIJA

Sami svoji orači

Za Jurjevo je pri vasi Roje blizu Šentjerneja bilo na nekdanji vaški gmajni živo kot malokdaj. Na površini kakšnih 33 hektarjev je večje obračalo brazde kakšnih 30 traktorjev. »Za Jurjevo gospodar ponavadi menja hlapce, če sploh,« je menil dan po tem rejec čistokrvnih hanoveranskih jahalnih konj Janez Kavšek.

Bodi že uvodoma poudarjeno, da je prava maskota Šentjernejanov petelin. Se je kaj od kokotovega perja ohranilo v ta čas po znanem porazu Gubčeve puntarske vojske na Krškem polju? »Kar bi zadružni orali kakšne dva dni, čeprav imajo štiribrazdne beštije, smo mi postorili v enem dopoldnevu. Eni so imeli pripete pluge, drugi krožne brane, predsetevnike, a ni lepo pogledati tisto polje, poravnano je kot miza, tako kot že dolgo ne. Tudi sosedje iz druge gmajne so nam prišli v pomoč,« se je pohvalil Janez. Pred dobrimi šestimi leti je, kot pravi, vložil v konjerejo 12.000 mark. Tudi on bi lahko imel kakšen rep več, če bi bilo več krme. Ni pa šlo le za to. »Ko smo budno spremljali, kaj se dogaja okrog denacionalizacije, vračanja krivično odvzete zemlje, so nam šli lasje pokonci. Našim so jo jemali še leta 1959, vse tja do leta 1963, ko sem že drsal šolske klopi,« je našteval, da se je prebudil krepak dojenček v košari poleg mize. »Povem vam, to je soglasni sklep vseh, dokler ne bo spet vse zameničeno, naš predsednik kot punčico v očesu varuje vse dokumente, nič kolkokrat so želeli zanje že koga nasamariti,« nadaljuje odločno kot administrativni vodja vsega skupaj.

Zato bodo Rojčani do nadaljnega tudi skupno obdelovali to »gmajno«, naj si škrici le pogledajo to rajo, pribije. Povedal je, da se je vrnil s sestanka na občini pri županu Dvorniku. »Ja jutri ob pol osmih je ponovni sestanek, bojda pridejo tudi z republike, a novinarji menda ne smete zraven, veste ni za javnost, so rekli. Ko se je oralo je prišel z novomeške UNZ neki Ristič, češ, da ne bi ovirali prometa. Kaj bi tisto. Eni so se bali, da se bodo udarili naši in oni zadružni traktoristi. Zakaj bi se, saj so nekateri sinovi gospodarjev na naši strani,« pojasnjuje, zakaj so bile te bojzani odveč.

Čez noč odvzeto, čez dan vrnjeno?

Kavšek in sokmetje menijo, da polje sploh ni last KZ Krke, oziroma njegova posestva,

temveč občine Novo mesto. »Ta bi prav lahko sprejela odlok in krivično odvzeto vrnila, je skrajni čas. Jutri naj bi sedaj prihitali tudi s kmetijskega ministrstva pa z onega Pirnatovega ministrstva, prepričan sem, da bo prišlo do mirne rešitve,« nam je dejal minuli četrtek. Pojasnjuje, kako so na sestanku predstavniki zadruga govorili o nekakšnem protiidarcu, kako da so oškodovani v programu, ipd. Kavšek takšna modrovanja odločno zavrača, češ, kakšni programi neki, na posestvu v Draškovcu v hlevu za 1.200 govedi ni žive krave, med koruzo, kar je že je, pa se podijo podgane. »Tako slabo so imeli obdelano, da je rasla zel, ki se bi je sramoval vsak kmet. Lahko obiščete kmetijo v Grobljah, kjer je gospodar zvečer pred bližajočo se nevihto umaknil slamo, zjutraj so mu zadrugarji njivo preorali, možakarja so zaprli za tri mesece, doma pa je ostala žena s tremi majhnimi otroci. Kmet pa je imel živino, oni je nimajo,« je bil odločen. Jezi se tudi na komasacije, češ, vsi projekti so šli mimo kmetov. »Kar izvolite pogledat: ob poti so na suhem zgradili kanal, drugje so spet nekaj rili in pustili. Veliko je bilo še nepravilnosti na tem koncu. Navsezadnje stoji na kmečki zemlji hipodrom, šola, vrtec,« graja tovrstne posege.

Zavrne prisotno bojazen v javnosti, češ, da bi vračanje zemlje lahko povzročilo tudi spore med kmeti. »Nihče ne bo silil v sosedo, če je ta zemljo denimo kupil od zadruga. Zanima pa nas denar, ki ga je za to dobila zadruga,« se ponovno razži. Ob slovesu še nariše kako najti Amalijo Laušević na Žagi ob poti proti Pleterjam. Hišo res hitro najdemo po starih poslopjih, dolgi leseni ograji. Sprejmejo nas hudo nezaupljivo. Gospodinja potoži, da jo je zadnjič televizija dolgo snemala, da jih sedaj poslušajo zavoljo tistega tednika. Pristavi, da ker nismo od Slovenskih brazd, najprej pošljimo na naslov njihove Kmečke zveze najmanj tri številke našega časopisa, potem pa bo videla, lahko, poudari, bi nam mnogo povedala. Njim so odvzeli tri hektare

lepega travnika v enem kosu. Časi so težki, kdo ne bi želel nazaj za kar so potili znoj predniki stoletja.

Ponovno pridemo na križpotje vzorno zbranega polja pri krajevni tabli Roje. Kmetje imajo pripravljeno vse za sajenje koruze za prvomajske praznike. Že sam pogled na krajevne table ob poti je zgovoren, npr. Drama. Blizu avtoceste spet velika ravnina. Na eni strani rohnijo trije zadružni traktorji s štiribrazdnimi plugi. Nekaj dela so resda imeli manj, ker pa izgleda, da imajo še kar precej za preorati, kar bi dober gospodar storil že v jeseni, jim sile že ne more biti. Blizu avto-

ceste, zloglasne Dolenjke, na drugi strani lokalne ceste, stoji drug realsocialistični gigant, nekdanji Strešnik v Dobruški vasi. Za vratarnico se ne manjka trgovin, tam kjer naj bi prodajali opeko, vihra ime avstrijske firme. Bojda je lastnik postavil ostre zahteve, da poslej ne bo drobil, za začetek pa so z viličarjem, ki je nerodno prenašal rožna korita, kdaj pa kdaj strli koga izmed njih, vsaj vokal. Rojski primer odločne poteze kmetov, da so sami presekali mrtvi tek vračanja odvzete gmajne, bo verjetno še odmeval. Po svoje takšna odločnost kaže, da kmet zadevo jemlje presneto resno.

Nekdanja vaška gmajna pri Rojah.

Celje, eno samo grobišče (9.)

Število žrtev na teharskem območju se giblje med 4 do 6.000 in več. Tu počivajo slovenski domobranci in njihove družine, hrvaški in srbski begunci, Slovenci in Nemci s področja Štajerske, nemški vojni ujetniki in tudi partizani, ki so se upirali streljanju žrtev. Domobranci ujetniki niso imeli strah. Na vročem soncu so dopoldne morali ležati na hrbtu, popoldan pa na trebuhu. V kletnih prostorih so ponoči streljali in klali. Tod je bilo vgrajenih tudi več mesarskih kavljev, na katere so obešali žive, da so počasi umirali. Prostor je bil po stenah, stropu in tleh poškopljen z več plastmi krvi. Dojenčke so polagali na voz »platonar« in so bili čez dan izpostavljeni soncu, ponoči pa nočnemu hladu. Dojenčki so bili brez hrane in vode. Jok je utihnil po dveh dneh.

Otrokom so pred smrtjo rezali ude, da so njihovi kriki strahotno vplivali na matere, zaprte v bližini. Največ o teh dogodkih bi lahko povedal E. G., ki so ga večkrat videli v taborišču. Pokojni Oskar Leskovšek, harmonikar v bivši kavarni Evropa, je bil tu čepo zazidan skoraj 14 dni. Hrano so mu dajali skozi lino. Ko je neki dan zaslišal glas gospoda G., ga je poklical. G. je dal povelje, da se zid poruši in Leskovšek je bil še isti dan izpuščen. O tem bi vedel več povedati njegov sin, ki živi v Celju. Neka ženska, ki je bila zaprta v barakah, je videla G. jahati na belem konju okoli na tleh ležečih taboriščnikov. Spoznala ga je šele čez več let, ko je bila na obisku v Celju. G. je tudi odločal, kdo od taboriščnikov lahko ob sobotah in nedeljah dobi paket od svojcev. G. živi v Celju.

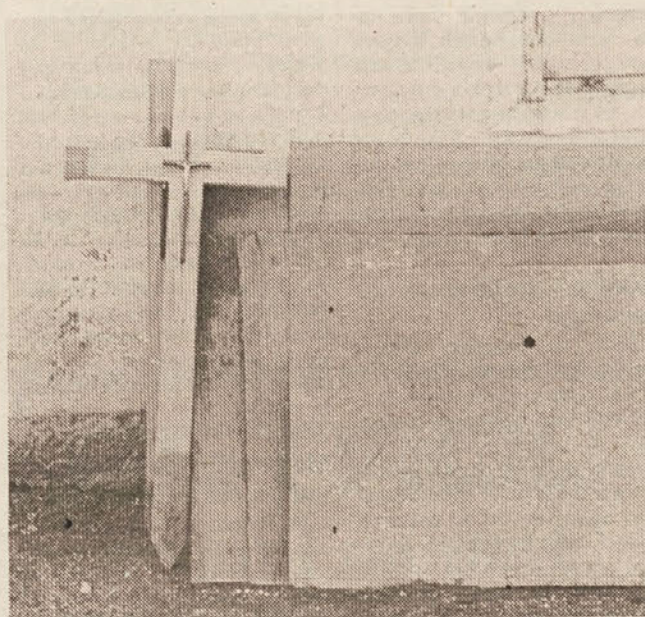
O dogajanjih v taborišču bi lahko pripovedoval tudi A. K., čevljar iz Bukovžlaka, ki je bil komandir »teharskih straž«. Prav tako M. O., ki je po lastni izjavi hodila streljat žrtev ponoči. Veliko vedo tudi vojci pokojnega D., ki je bil v pijanem stanju izvrševalec najrazličnejših načinov nenaravnih usmrtitev. Prav tako bi veliko vedel F. K., kmet iz Bukovžlaka, bivši gostilničar, kajti k njemu so hodili popivat takratni stražarji taborišča. K. je imel natakario, ki živi nekje v Sloveniji in ki bi tudi vedela veliko povedati. Tudi M., ki živi v Bukovžlaku, ve marsikaj. Njegova mati je bila kuharica v taborišču in sin jo je večkrat obiskal. Nekaj bi vedela povedati gospa P., ki živi na Ostrožnem. Bila je zaprta v taborišču na Teharju in v barakah pri tovarni Metka. Tudi dr. V., okulist, je bil taboriščnik na Teharju. Podobno usodo je doživel M. T., akademski slikar, ki živi v Ljubljani. Določene podatke bi lahko dali tudi svojci bratov A. in P. B. iz Slovenskih Konjic, ki sta bila na Teharju umorjena. Veliko ve A. Z., ki živi v Slatini. Bil je sodnik revolucionarnega sodišča na Teharju. Vprašati je treba tudi svojce H. B. iz Slovenskih Konjic. Tudi B. je bil taboriščnik. Ime grbastega stražarja bi vedel G., prav tako partizanski župnik, ki je bil sodnik na Teharju in je vedno imel pri sebi puško. B. S. s Franklovega je bil takrat pri KNOJ in je spremljal tovrstne smrti. Informacije imajo tudi vsi, ki so navedeni v poglavju grobišče Bežigrad.

Svojci pokojnega fotografa R. M., ki je bil uradni fotograf ozne in KNOJ pri likvidaciji žrtev, imajo morda celo še negative filmov. Njegova druga žena živi v Lilekovi ulici, kjer ima sin fotografsko delavnico. Veliko bi lahko povedal kapetan, ki živi v Celju. Povprašati bi bilo treba tudi I. K., ki je bila doma blizu vhoda v taborišče Teharje. Sedaj živi v Novi vasi pri J. P. Veliko podatkov ima Roman Leljak, pisec posebne knjige o Teharju in Janez Zdešar, duhovnik, avtor knjige »Spomini na težke dni«, ki je pobegnil iz taborišča. Živi v Nemčiji. Pri ugotavljanju resnice o Teharju bi lahko sodelovali še drugi izseljenci, borci NOV, bivši knojevci in oznovci, še živeči krajani Teharja, na voljo pa morajo biti tudi dokumenti o taborišču.

Veliko podatkov ima gospod R., pripravljalec filmske dokumentacije o grobiščih, ki ima ženo v Celju. Povprašati bi bilo treba gospoda M., šefa kmetijskega posestva na Ponikvi pri Grobelnem. Glede gradenj odlagališč pa lahko veliko pripomorejo M. A., upokojenec, J. S., sedanji sekretar sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja v Celju, D. Č., V. E., T. Z., J. Z. in drugi.

(se nadaljuje)

Dne 14. oktobra 1990 smo slovesno pokopali teharske žrtve. Sveti kraj še vedno skrunimo z odpadki. Pri vsem tem oblast mirno spi. Doklej?

CELJE: SEKS V ŠOLSKIH KLOPEH

Učne ure gospoda magistra

Zakaj je nekoč dober učenec A. Š. v Srednji kovinarski strojni in metalurški šoli v Štorah iznenada postal problem? Ves profesorski zbor se je čudil in hahljal, ukrepal pa ni nihče. Po treh letih spet k popravnemu izpitu.

In spet ponavljam: nisem kriv

Priznamo – ko so se vrata uredništva zaprla za tem visokoraslim mladeničem, smo še dolgo tiho obsedeli. Vsak dan, teden, mesec in leto smo pričeli komaj verjetnim rečem, zgodba mladeniča A. Š., doma iz Zadobrove, pred tremi leti učenca zadnjega letnika tehniške šole v Štorah pa je bila na meji verjetnosti.

In mladi mož je vso zgodbo o krivici, tragiki in žalosti čez nekaj dni do potankosti ponovil: profesor me je vzel na piko, položil ob koncu šole, položil na popravnem, vrnil sem moral stipendijo, izgubil sem delovno mesto, izgubil dve leti študija, ne vidim več naprej...

Rekli boste, kot smo na začetku rekli tudi sami: na desetine zgodb iz šolskih klopi. In vendar: A. Š. je bil odličen dijak, zato je bil tudi »programiran« za višjo stopnjo. Vse do polletja v zadnjem letniku je bil dober, skromen, pošten, znan športnik. Potem je prišla poškodba noge in nato zaključni, maturantski izlet...

Dipl. ing. Tomaž Štolfa, ravnatelj: »Grda natolcevanja in poskus škoditi ugledu šole. Fant se ni pojavil pred komisijo, naj pride in dokaže, da snov pozna...«

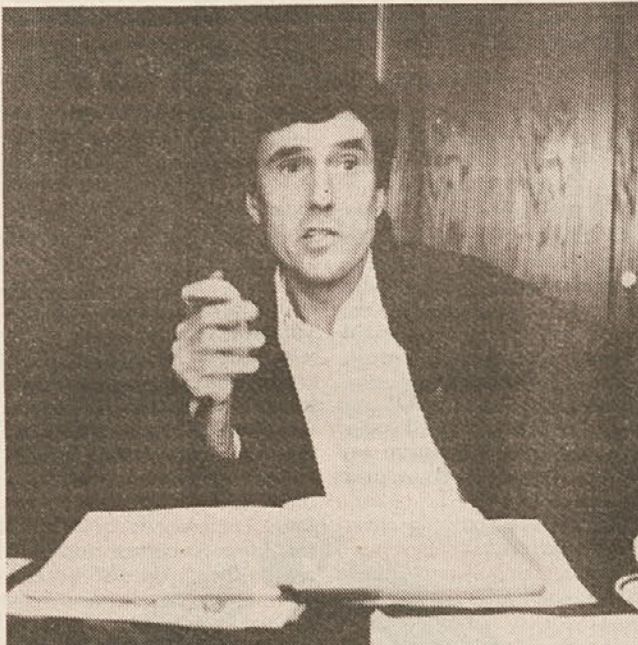
»Na zaključni izlet v Makarsko nisem šel. Ko so se sošolci vrnili in mi pripovedovali, kako je bilo, mi je bilo še bolj hudo. In potem se je začelo: odnos magistra, profesorja Franca Straška se je do mene iznenada spremenil. Tako hudo, da so to vsi opazili. Ko sem sam pri sebi in skupaj s sošolci razglabljal o vzrokih zakaj tako, mi je sošolka zaupala, da je profesor prepričan, kako bi naj jaz govoril naokrog o tem, kaj se je dogajalo na maturantskem izletu. In spet ponavljam nisem bil kriv...«

Učenke v svetlem beemveju

Šele po drugem obisku v uredništvu smo se odločili, da se s to rečjo pobliže spoznamo. Poiskali smo sošolce nesrečnega A. Š., ki se je preživljal z občasnimi deli, in skušali strniti mozaik dogodkov. Presenečeni smo ugotovili, da so nekdanji sošolci, zdaj že nekateri poročeni, drugi na študiju in tretji zaposleni, še vedno globoko pretreseni nad krivico, ki jo doživlja A. Š.

»Na naši šoli v Štorah je bila cela vrsta dijakov, ki niso sodili na šolo. Ne po znanju in ne po vedenju. To vam potrdijo profesorji in ravnatelj, saj so varnostni organi redni gostje na šoli. Toda ravnatelj skupaj s profesorskim zborom vedno najde možnost pomoči, da tem resničnim begavčkom pomagajo nazaj v pravo smer, da pridejo vsaj do kruha... Pri A. Š. to ni bil primer, ker je šlo za ravnateljevega prijatelja magistra F. Straška, ki je sicer redno zaposlen v EMO in bil edini pripravljen za tako majhne honorarje prevzeti uk predmeta, brez katerega šola ne bi bila verificirana. In ko se je nekoč po tistih dogodkih v Makarski ena profesorica zgražala in zahটেvala, da profesorski zbor nekaj ukrene, so jo ozmerjali, da je ona preobčutljiva »fukomrznica«, pripoveduje eden izmed nekdanjih sošolcev, zdaj študent.

»Vsi na šoli so vedeli, da magister F. Strašek rad vozi nekatere učenke v svojem svetlem beemveju. V šolo, iz šole, tudi na tisti izlet je šel kot »gost« in vsi so vedeli zakaj. Saj je šlo vendar za cel razred dijakov,

Magister Franc Strašek: »Ničesar nimam proti fantu. Sam sem iskal njegovega očeta, da bi mu naj pomagal. Toda lenuhov ne bom podpiral, naj se nauči in pride. Vse drugo so grda natolcevanja in poskusi škoditi mojemu ugledu...«

medtem že desetkrat bil na »pripravah« pri magistru Francu Strašku in sicer tako na njegovem delovnem mestu v EMO, kot tudi pri njem doma, vendar mu je profesor zatrjeval, da s takšnim znanjem še vedno ne more k njemu na popravnim izpitu.

»In zdaj sem tu. Na koncu. Naprej več ne vidim in ne znam. Pa še doma imam pekel, mama je na robu z živci...«

»Toda mi vam ne moremo dati spričevala...«

»Meni je zdaj vseeno, rad bi samo, da pride to v javnost in se zaščiti še koga, ker profesorski zbor in ravnatelj nič ne ukrenejo...«

Nesrečnemu A. Š. smo predlagali novo možnost: naj popravnim izpitu opravi na katerikoli drugi enaki šoli. Pozanimali smo se kako je s tem in ugotovili, da ni nobenih težav, ker imajo vse tovrstne šole oddelek za odrasle.

»Ne, jaz hočem končati šolo v Štorah in opraviti popravnim izpitu pri profesorju Francu Strašku, da bi dokazal, kako nič ne izsiljujem, da nisem lenuh in nočem poceni do izpita,« je bil kategoričen A. Š.

Odšli smo v Store k ravnatelju, gospodu dipl. ing. Tomažu Štolfi in mu predočili grozljivo zgodbo mladega A. Š. Gospod ravnatelj je bil s primerom nesrečnega A. Š. seznanjen, vendar mnenja, da izpitna komisija pred katero je prvič A. Š. opravil popravnim izpitu ni mogla biti pristranska, da se A. Š. v drugo, čeprav prijavljen, pred izpitno komisijo ni pojavil in da ni razlogov, zakaj A. Š. ne bi mogel k popravnemu izpitu.

Srečanju je prisostvoval tudi gospod magister, dipl. ing. Franc Strašek, pozneje so se nam pridružili še nekdanji razrednik in učitelj telovadbe. Skupaj smo pretresli dogodke z usodnega maturantskega izleta.

Tega do smrti ne bom pozabil

»To je grdo natolcevanje in maščevanje učencev,« je kategorično trdil prizadeti učitelj. »Mi smo se res dogovorili, da o izletu ne smemo doma nič povedati, vendar ne iz teh razlogov, temveč zato, ker so se nekateri fantje spozabili, razbili so eno šipo in nekemu turistu

dobrih treh urah (štirih šolskih) profesorju F. Strašku odgovarjal, da bi si prisluzil – dvojko. Njegov popravnim izpit je trajal dlje, kot je trajal zagovor Franca Straška, ko je branil magisterij...

»Trikrat me je poslal ven in kaj potem! Dokazal sem mu, da nočem ničesar podarjenega, da mi je bila storjena nepopravljiva krivica, da nisem le-

nuh, izgubil pa sem tri šolska leta, vrnil sem moral stipendijo, ostal sem brez delovnega mesta, vendar je zdaj vse to za mano... Pozabiti pa ne bom mogel nikoli. Kolikšna krivica, kolikšna hudobija in zloba in kolikšna grenkoba, da mi ni razen ene profesorice nobeden od profesorjev pomagal... Hvala za vse, kar sem prestal. Toda prestal sem in jim dokazal kakšni v resnici so...«

MATURANT IZ MARIBORA UMRL V ŠPANJI

Sumljive okoliščine

Robert Rajh, doma iz Petanjcev, devetnajstletni maturant računalniške šole v Mariboru je s svojo smrtjo plačal izlet v Španijo. Skupaj z osemnajstimi sošolci in profesorjem Tonetom Krumpo je v organizaciji celjskega Izletnika odpotoval v Lloret de Mar, kjer so se nastanili v hotelu Don Juan.

Omenjena skupina maturantov se je v hotelu nastanila v soboto, v nedeljo zjutraj pa so ugotovili, da Roberta ni nikjer. Ker se je v hotel vrnil tudi eden izmed sošolcev z rano na glavi, vendar ni znal pojasniti kako in kje bi se naj poškodoval, so o izginotju Roberta Rajha obvestili špansko policijo in šele zvečer izvedeli, da pogrešani Robert leži v kritičnem stanju na intenzivnem oddelku bolnišnice v Geroni.

Iz policijskega zapisnika bi naj razbrali, da je bil Robert Rajh žrtev prometne nesreče na cesti izven naselja Lloret de Mar. Do nesreče bi naj prišlo pet minut po četrty uri v nedeljo zjutraj. Kljub intervenciji španskih zdravnikov je nesrečni Robert Rajh preminil v četrtek dopoldne, na isti dan, ko bi se morali vsi vrniti. Zaradi nekaterih nepojasnjenih okoliščin in dogodkov so za pomoč zaprosili mariborsko upravo za notranje zadeve.

FOTOREPORTAŽA

Naftni obrazi

BELORUSKI POSLOVNI USPEŠNEŽ A. ZUBOVSKI

Jelcin je avanturu

»Dobra plat perestrojke je, da se sploh lahko pogovarjam z vami,« pravi Anatolij Zubovski, direktor beloruske rafinerije. Anatolij Stepanovič Zubovski je bil pred osmimi leti, ko je prevzel krmilo enega največjih naftno predelovalnih zavodov v Evropi, med najmlajšimi direktorji v Sovjetski zvezi. Rafinerija, ki zaposluje 2500 delavcev in letno predela natanko toliko nafte kot je potrebuje vsa Jugoslavija, je vitalnega pomena za mesto Mozir (za ilustracijo, le malenkost večje od Celja), v katerem prav po njeni zaslugi zbledi slika siromašne Sovjetske zveze. Zubovski-mozirski Fikret Abdić v šali pravi, da bo v primeru beloruske odcepitve ustanovil Mozirske emirate.

Slovite kot tip zahodnjaškega direktorja, brez dlake na jeziku, kar morda niti ni tako heretično v sedanjih sovjetskih razmerah. Pa vendarle, probleme, predvsem politične, imate, mar ne?

Zubovski: Osnovni problem je v zavesti naših ljudi: vsi morajo živeti enako, ni pomembno kako, temveč enako, kakorkoli že. In ker naša firma stremi za tem, da delavci bolje živijo na račun kvalitetnejšega dela, s katerim zaslužijo več, da vlagajo v izgradnjo mesta, da svoje otroke preko podjetja pošiljajo na zdravljenje v Španijo ali Jugoslavijo, da dobimo čiste proizvode hrane itd., to povzroča določeno nerazumevanje ali celo zavist pri drugih, ki se sprašujejo, kako hudiča sami živijo tako slabo v primerjavi z nami. To je bolj psihološki kot politični problem.

Povprečna plača znaša med 150 in 200 rublji. Kakšna je v vašem zavodu?

Zubovski: Do prvega aprila je bila 320 rubljev, potem pa smo jo zaradi podražitev dvignili na okrog 500 rubljev. Za vas je to sicer še vedno zelo malo (500 rubljev je slabih 300 DEM, op. p.), toda obstaja

meja pri višini plače, kar je posledica sistemske uravnilovke.

Slišati je, da imate predvsem v ekonomskih pogledih veliko pikrih na račun Gorbačova. Kaj je za vas pozitivna plat perestrojke?

Zubovski: Tudi to, da se lahko z vami normalno pogovarjam.

Se lahko normalno pogovarjate tudi z vlado v Moskvi?

Zubovski: Z Moskvo nimamo nič, niti na ekonomskem področju. Namreč, že tretje leto imamo rafinerijo v najemu in plavamo kot avtonomna podmornica.

Kdo pa vas je pravzaprav postavil za direktorja?

Zubovski: Ministrstvo nafte industrije v Moskvi. Nekoč sem bil s sedemtridesetimi leti med najmlajšimi direktorji.

Ste še vedno komunist?

Zubovski: Sem, čeprav zdaj to ni več pogoj, da postaneš direktor. Pred časom pa je bilo obvezno.

Kakšen vpliv imate na izbiro svojih sodelavcev, in ali se lahko koga znebite, če ni sposoben. Je birokracija še vedno močan in moteč element?

Zubovski: Ta aparat je še vedno zelo močan. Kar se tiče izbire sodelavcev, moram reči,

da izbiram takšne, ki so pametnejši in mlajši od mene. Takšne, ki niso neravnodušni in si upajo misliti s svojo glavo.

Kolikšen bo letošnji profit, če ni skrivnost?

Zubovski: Pričakujem okrog 180 milijonov rubljev. Naš bruto produkt je 800 milijonov dolarjev, izvozimo pa za 500 milijonov dolarjev. Od tega nam mora ostati vsaj 20 odstot-

ki ostane v Sovjetski zvezi. Odcepitev je zaenkrat nemogoča, saj je sovjetsko gospodarstvo tako integrirano, da bi bilo to za mnoga beloruska podjetja v tem trenutku samomor. Res je, da nekateri pravijo, da bi lahko bili ekonomsko samostojni, toda poglejte primer naše rafinerije: Rusija bi nam začela nafto prodajati za devize, ki jih nimamo kje vzeti. Tudi republika jih nima toliko. Če bi jih hotela dobiti, bi morala vso svojo robo prodajati na svetovnem tržišču, kar ne bi bilo lahko, saj ni konkurenčna. Sama Belorusija ima dva milijona ton nafte, kar nam omogoča mesec dni dela. Večino pa dobivamo iz Sibirije.

Naftne derivate izvažate tudi v pobrateno Slovenijo.

Zubovski: Polovica končne produkcije gre v izvoz. Sodelujemo s Petrolom, pred časom pa smo začeli še s Smeltom, s katerim smo podpisali tri pogodbe v vrednosti 33 milijonov dolarjev. Vrednost vseh investicij skupaj s Smeltom pa znaša čez 120 milijonov dolarjev.

Slišati je, da je največji krivec za to, da se Belorusija ne bo odcepila, prav černobilska katastrofa, ki je Belorusijo prizadela neprimerno bolj kot Ukrajino.

Zubovski: Najbolj je nastradalo kmetijstvo, saj je tretjina zemlje praktično neuporabne, ker se tam ne more pridelovati čista hrana. Toda, kasnejše analize so pokazale, da jo je slabo odnesla tudi industrija. Videli ste mesto Narovlje, od

kov. Toda, zadnjih štirinajst dni je situacija takšna, da vse kaže na to, da nam bodo vzeli še ta devizni priliv. Moral bom v Moskvo...

Torej le niste tako avtonomni kot pravite?

Zubovski: Jasno je, da Moskva postavlja pogoje gospodarjenja. V tem primeru ji ni težko dati direktivo in banka nam ukine devizni račun.

Ste potemtakem za odcepitev Belorusije?

Zubovski: Sem Belorus in hkrati pristaš tega, da Belorusi-

rist

koder se mora v treh letih izseliti vseh 15 tisoč prebivalcev. Tudi tam so tovarne, ki bodo ostale prazne. Četudi je naša rafinerija od jedrske centrale oddaljena 50 kilometrov, od mrtve cone pa 30 kilometrov, je ves čas po katastrofi delala stabilno, rešuje pa nas to, da kvaliteta naše produkcije odgovarja svetovnim standardom. Kar se odcepitve tiče, bi vam rekel, da kdor pozablja svojo preteklost, ne bo imel svoje prihodnosti.

Potem le nekako podpirate Gorbačova.

Zubovski: Tega nisem rekel.

Ali pa vam je morda Jelcin bliže?

Zubovski: Mislím, da je Jelcin velik avanturist. Če bo prišel na oblast, to ne bo pogubno le za nas, ampak za vso Evropo. Je zelo nepredvidljiv in v najslabšem primeru se nam obeta diktatura. Ko bo že prepozno, bodo Jelcina lahko primerjali s Stalinom. V tem primeru bi bilo bolje, da se Belorusija odcepi. Kar se tiče Gorbačova mi je žal, da ima ženski značaj. V bistvu je pameten državnik, le da demokracijo v ekonomiji prav čudno razume. Njegove politične zasluge so nesporne. Če ne bi bilo njega, je vprašanje, če bi se midva lahko zdajle pogovarjala.

Na minulem referendumu o ohranjanju sovjetskega imperija je bilo v Belorusiji kar 30 odstotkov ljudi za osamosvojitve.

Zubovski: Teh 30 odstotkov je bilo bolj proti Gorbačovu kot pa za odcepitev.

Kakšno je vaše mnenje o privatni lastnini?

Zubovski: Tudi v naši firmi počasi pričenjamo s privatizaci-

jo. Gre za interne delnice. To delamo zaradi tega, ker imajo tudi pri nas nekateri spekulantí veliko denarja, in ko bo začel veljati zakon o privatizaciji, nas bodo želeli pokupiti. Ker smo v firmi vse življenje delali za rublje in boljši komunistični jutri, smo naredili tako, da bomo pri procesu privatizacije imeli vsi enake možnosti.

Kolikor vem, privatizacija

pri vas še ni uzakonjena. Je to prvi takšen primer?

Zubovski: To je naš eksperiment, kar še ne pomeni, da sem nasprotnik zakonov.

Ko sva že ravno pri spoštovanju tega in onega... ali bi v primeru vojaške okupacije Belorusije bojkotirali prodajo nafte armadi?

Zubovski: Mislite, da nas bi takrat kdo kaj vprašal?!

FOTOREPORTAŽA

Amsterdam maja

UNIEK BIJ Edison:

GRATIS opmeten

GRATIS leggen

GRATIS trappen leggen

GRATIS dier voor 2 pers.

GRATIS huiswagen

(voor 1 dag)

VOJNA S TIHOTAPCI NARKOTIKOV V ITALIJI

Siciljanska tovarna mamil

Narkomanija je že dolgo eden najbolj perečih problemov v Italiji. Mamil prihajajo v Italijo po skritih tihotapskih kanalih navadno iz Bližnjega Vzhoda. Heroin nabavljajo iz Turčije, Libanona, Sirije, Pakistana in Afganistana, kokain iz Bolivije, Peruja in Kolumbije, hašiš iz Maroka, Libanona, Pakistana in Sirije, marihuano iz Nigerije, Gane, Maroka in Kolumbije. Mamil tihotapijo med kamenjem, v šamponu, termovkah... Mamil navadno potujejo preko našega ozemlja. Vsako leto policija zapleni na tone narkotikov, ulovi na tisoče trgovcev, in preprodajalcev, vsako leto pa beleži tudi smrt več sto narkomanov.

Boj italijanske policije proti tihotapcem mamil traja v sosednji državi že več let. Širjenje narkomanije predstavlja v Italiji poleg terorizma največjo nevarnost za tamkajšnje družbo in demokracijo. Zaradi tega so že davno tega začeli z odločnimi ukrepi proti temu nevarnemu pojavu, ki je prisoten v vseh družbenih slojih v Italiji. V tej bitki se ne omejuje zgolj na velike, male ali srednje velike razpeče-

V Italiji so ob Mednarodnem dnevu boja proti mamilom objavili podatke, ki kažejo, da se število uživancev mamil v tej državi veča. Od skupnega števila narkomanov jih je 64 odstotkov starih od 18 do 25 let, od katerih večina uživa heroin. Na italijanskem tržišču mamil se še vedno prodaja okoli 3 odstotke kokaina, 0,3 odstotka opija ter morfija, največji delež imajo marihuana in njeni derivati – 56,9 odstotka.

valce mamil, temveč morajo odločno ukrepati tudi proti tistim velikim tihotapskim in kriminalnim organizacijam, kot so mafija, camorra in drangheta, ki nadzirajo italijansko, pa tudi mednarodno trgovino z mamili. Tako iz meseca v mesec odkrivajo nove mreže tihotapcev heroina, kokaina in drugih mamil.

Non-stop proizvodnja

Po vsej Italiji intenzivno iščejo mafijske in druge organizacije, ki se ukvarjajo s tihotapljenjem mamil. V eni izmed lepih vil ob morju v Palermu je italijanska policija pred nekaj leti odkrila pravo »tovarno za predelavo morfija v heroin«. Gre za največji laboratorij, ki so ga kdajkoli odkrili na Siciliji, otoku, na katerem so v zadnjih nekaj letih odkrili štiri večje tovarne mamil. Agenti italijanske policije so vdrti v vilo-laboratorij zjutraj ob 10.30. V številnih steklenicah so našli in zaplenili od 30 do 40 kg morfija in veliko naprav, ki služijo za predelavo morfija v heroin. Takšne naprave so predelovalci prodajali po visokih cenah na italijanskem in ameriškem tržišču. Laboratorij »tovarne mamil« je delal s polno zmogljivostjo dan in noč. Da bi opravičili veliko porabo električne energije, so ogradili vilo z zidarskimi odri, da bi izgledalo, kot da se tu nekaj gradi oz. popravlja. Sodeč po lokaciji laboratorija so preiskovalni organi sklepali, da morfij vozijo v vilo po morski poti. Ob tej priložnosti so tudi spoznali, kako lahko morfij s pomočjo različnih kemičnih sestavin predelujejo v čisti heroin. Nekateri tihotapske organizacije so se ukvarjale tudi s preprodajo cigaret. Policija je tako odkrila velike in srednje »kalibre« iz tihotapske mreže in tudi t. i. »male ribe«.

Mamil v vrtcu

Italijanske oblasti so v zadnjih nekaj letih zaplenile že na tone različnih vrst mamil in pri tem tisoče oseb prijavile sodnim organom zaradi tihotapljenja. Vendar se vedno znova pojavljajo novi in novi tihotapci, tako da se nezakonito trgovanje nadaljuje nemoteno, ne glede na to, da vse

Pred nekaj leti so v Milanu preiskovalni organi odkrili najbrž največjo svetovno organizacijo ilegalne trgovine z orožjem, v kateri je po podatkih preiskovalnih organov vpletenih najmanj 200 oseb. Neko milansko uvozno-izvozno podjetje je arabskim državam odpredajalo ogromne količine orožja in opreme vseh vrst, celo tanke in helikopterje evropske proizvodnje. V plačilo je podjetje prejelo ogromne količine mamil, ki so se tako porazdelila po celotnem evropskem tržišču.

več mladih ljudi umira zaradi mamil in ne glede na to, da se število mladih narkomanov nenehno povečuje. Pri tem je zanimiv podatek, da je največ narkomanov doslej umrlo na petek, soboto in nedeljo. V teh dnevih so zabeležili kar polovico vseh smrtnih primerov zaradi mamil. Med njimi je bilo največ starih od 22 do 25 let. Zato je policija poostriala nadzor v šolah, kjer po nekaterih podatkih uživa lahka mamila vsak petnajsti srednješolec. Samo v Palermu so odkrili okoli tri tisoč mladoletnikov in okoli 200 otrok, starih manj kot 14 let, ki se ukvarjajo s preprodajo mamil, ki pa zaradi mladoletnosti ne morejo odgovarjati za kaznivo dejanje. V Neaplju so odkrili okoli 400 otrok, ki so po naročilu starejših ali pa po svoji volji prodajali mamila pred šolami. V enem od rimskih vrtcev so v obleki štiriletna deklica našli vsoto mamilo. Komu je bilo namenjeno?

(se nadaljuje)

EKSKLUZIVNO: VODIČ BEGUNCEV PRIČA ZA NOVO DOBO

Otroška življenja za azil

O beguncih iz azijskih držav, ki v velikem številu čez Jugoslavijo bežijo v Italijo in iščejo boljše življenje na Zahodu, njihovih težavah, s katerimi se srečajo na tej poti, prodaji celotnega imetja v svoji domovini, da bi plačali visoko ceno dragim vodičem, da bi jih odpeljali v »obljubljeno deželo«, smo že pisali. Najnovejši primer bega 63 Šrilančanov sredi preteklega meseca, ko so po ilegalnem prehodu jugoslovansko-italijanske meje na področju Italije umrli štirje otroci iz te skupine stari od 18 mesecev do štirih let, o čemer je slovenska javnost že bila seznanjena, ima tudi svojo drugo plat. O tem prva poročila Nova doba.

Ne glede na omenjeni dogodek se val prebežnikov, ki ilegalno prehajajo iz Jugoslavije v Italijo, ne zmanjšuje. Skoraj vsakodnevno ujamejo skupine beguncev, ki štejejo tudi do 100 oseb. Zaradi tega je razumljivo, koliko takšne situacije razburjajo posebno italijanske obmejne organe in tamkajšnje oblasti. Ne morejo se usmiliti beguncev ter jih takoj vrnejo tja od koder so prišli oziroma v Jugoslavijo, kjer jih napotijo v edino skupno taborišče za begunce v Padinski skeli pri Beogradu. Odločitev italijanskih oblasti, za skupino 63 Šrilančanov (iz katere so umrli štirje otroci od celotne skupine pa so 26 beguncev takoj vrnilo v Jugoslavijo), da 10 otrok in 23 odraslih oseb dobi priložnost za politični azil v Italiji, je toliko razveselil Šrilančane, ki so ostali v Trstu, da so pozabili na tragedijo in smrt svojih otrok. Vsi, ki so ostali v Trstu, so rojaki umrlih otrok, med katerimi sta življenja izgubila tudi brata, katerih mati je s svojim sorodnikom že dobila streho nad glavo v Trstu pri neki krščanski družini. Omenjena mati ki je izgubila dva otroka, se je bila napotila k svojemu možu, ki je zaposlen v Švici. Dokler ostali iz omenjene skupine, ki so ostali v Trstu in že dobili streho nad glavo čakajo odlok italijanskih oblasti (za katere so prepričani, da bo pozitiven) da dobijo politični azil, je kot grom iz jasnega neba priletela novica o pridobitvi azila, ki naj bi bil plačilo za štiri mlada življenja. Če se to ne bi zgodilo bi italijanske oblasti gotovo vseh 63 Šrilančanov pregnale v Jugoslavijo, se končuje govorica.

»Pred nekaj leti, ko so ljudje iz azijskih držav bežali v Italijo s pomočjo vodičev, se za ilegalne prehode ni niti vedelo. Za-

ga imena iz razumljivih razlogov ne objavljamo.

Decembra lani so obmejni organi ujeli pet vodičev. Vi ste še »anonimen«?

»Med vodiči so takšni, ki jih zanima samo denar, zaradi česar precej »delajo«. Glede na to, da so stalno na terenu, bodo gotovo hitreje tudi odkriti. Kolikor pa jih poznam niti eden, ne glede na to, če bo obsojen, ne bo odnehal. Kar se tiče mene, jaz delam občasno, vendar lepo živim. Ker dalj ne bom odkrit, je zame to boljše, tudi »zveza« ima večje zaupanje«.

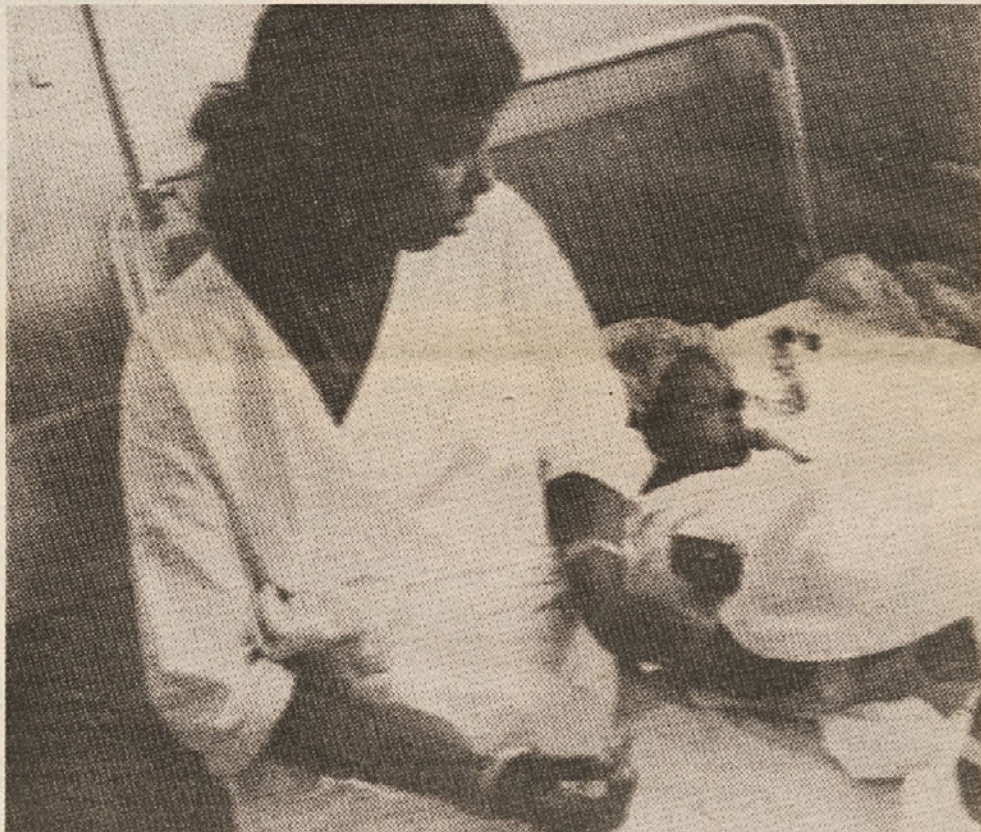
Za pot v »boljše življenje« begunci dajejo vse kar imajo, tako da jih opazujemo kako bosí bežijo čez meje. Se vam ne smilijo?

»Kaj jaz morem. Preden se podajo v svet v upanju na boljši jutri in se napotijo na dolgo nevarno pot, njihov organizator dobro zaračuna, tako da za

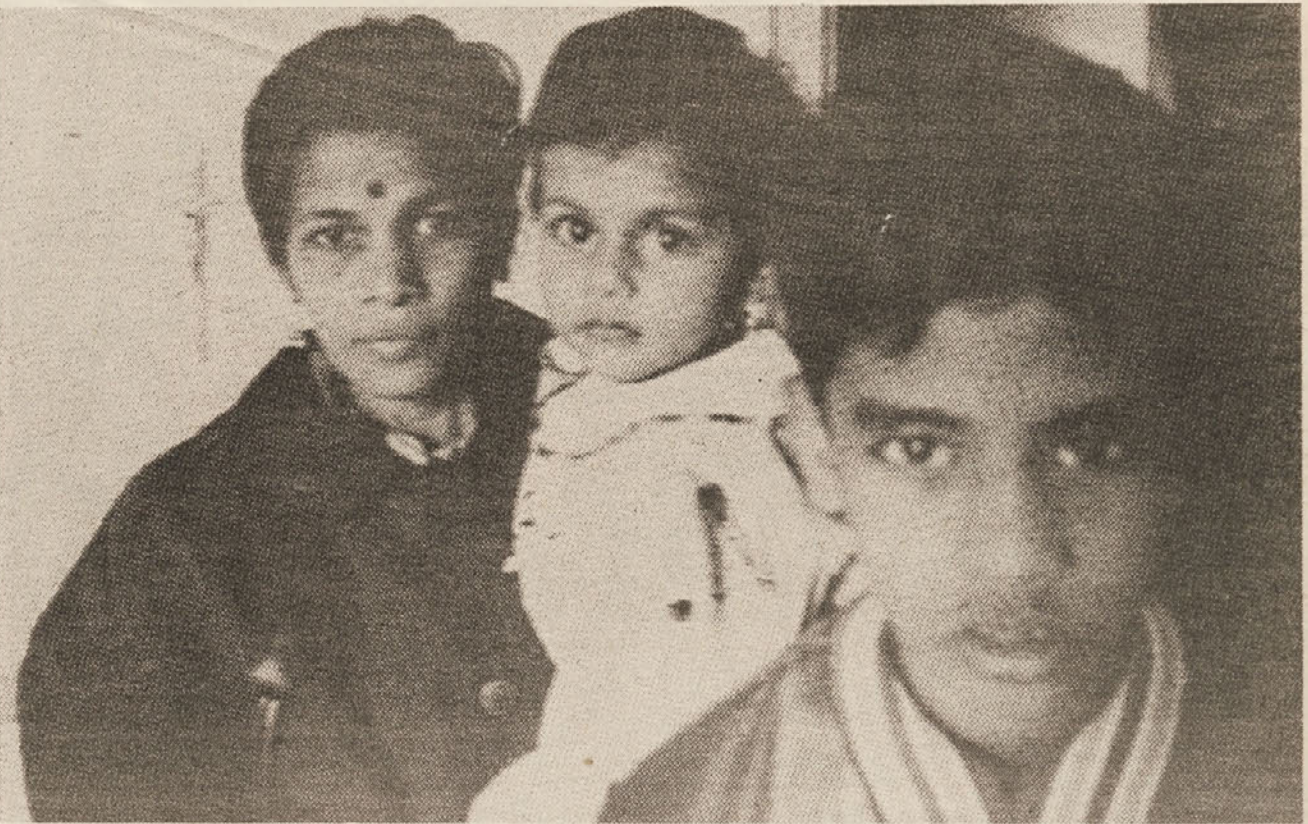
nas »vodiče« ostane kaj malo. Kako naj jim pomagamo? Ni smo mi krivi za to, kar se zgodi. V glavnem so lahko hvaležni, da obstajajo takšni ljudje, ki se ukvarjajo s tem nezakonitim delom, ki precej tudi tvegajo.«

Kako vi komentirate, da so štirje mladi Šrilančani umrli od mraza pri ilegalnem prehodu v Italijo?

»Bojim se, da se to ne bi še kdaj zgodilo, kar bi bilo tragično. Lahko se celo zgodi, da nekdo žrtvuje otroke, da bi kasneje prejel azil. Mislim, da ni dobro kar se je o tem pisalo, ker bi nekateri lahko to zloračili. No upajmo, da se ne bo ponovilo«, je rekel na koncu naš anonimni sogovornik. Pa še pojasnilo. Vodič, s katerim smo se pogovarjali, je na pogovor za Novo dobo pristal, ko smo mu obljubili, da njegovega imena ne bomo objavili tudi če bo odkrit in priprt.

V otroški bolnišnici je še pet otrok, ki so se ob prehodu meje podhladili, vendar so si že vsi opomogli.

Preostali člani skupine 63 zajetih Šri Lančanov, ki niso umrli ali bili izgnani nazaj v Jugoslavijo, čakajo v krščanskem domu Le Beatitudini na politični azil.

»TURISTIČNI ČUDEŽ« SREDI MESTA

Skrunjenje Novigrada

Privatni gostilničar iz Novigrada, Sergio Cittar, zida svoj gostinski objekt v centru mesta. Naredil je pravi »turistični čudež«. Uničil je skoraj polovico enega od najlepših parkov v Novigradu, drugega manjšega pa povsem zoral in spremenil v beton. Sredi parka je zakopal cisterno za 20 ton goriva. Vse to je delal na očeh krajanov, ki niso imeli poguma, da bi poklicali inšpekcijo, vse dokler se za to ni odločil Ahmed Ramadani, pred čigar hišo in restavracijo se je vse to dogajalo.

Ko smo prišli na ogled tega početja, smo se takoj spomnili besed znanega športnega komentatorja Mladena Delića, ki je imel navado reči: »Ma ljudje moji, ali je to mogoče!« Da je to mogoče tudi v centru Novigrada, smo ugotovili takoj. »Ni mi žal, da gradi hotel s 40 ležišči, naj ga ima, a da zaradi tega uniči naravo in park, tega ne morem požreti. Tukaj pred mojo hišo, oziroma restavracijo, kjer je bil park, se sedaj gradi zid. V parku na drugi strani je izkopal luknjo za cisterno za 20 ton goriva. Poškodoval je zid, ki je zaščiten kot

kulturni spomenik,« pravi razočarani Ahmed Ramadani, človek, ki je imel dovolj poguma, da vse to prijavi tudi oblastnim organom.

Po pogovoru novinarja časopisa Nova doba z gradbenim inšpektorjem v občini Buje (kateremu je Ramadani predhodno prijavil ta primer) takoj naslednjega dne, je na ogled prišla inšpektorica Ines Pavličić, ki je izdala odlok, da se ustavi gradnja zidu, ki je do polovice že narejen. Ostalo si je le ogledala, češ da drugo ni v njeni pristojnosti.

»Ne vem kdo mu je dal in ali sploh ima dovoljenje za kopanje in postavitve cisterne v zemljo v središču parka. Ali oblastni organi vidijo kaj je vse uničil? Če niso videli, da je v teku celotnega preteklega leta (tudi v sezoni) tukaj bilo tako kot sedaj veliko gradbišče, potem je vse jasno. Kdo ve, ali bo od 1. maja tega leta ustavil gradnjo in ali bodo parki dobili svojo prvotno podobo. Jaz v to ne verjamem, čas pa bo pokazal svoje,« pravi na koncu Ramadani.

V Bujah smo našli tudi človeka, ki je Sergiu Cittarju izdal dovoljenje za gradnjo. To je gospod Vlado Gombac, direktor Zavoda za prostorsko ureditev površin. Ljubezno nas je sprejel.

»Jaz sem podpisal dovoljenje za renoviranje objekta (na tem mestu je že bila stara hiša), oziroma gradnjo hotela s 40 ležiš-

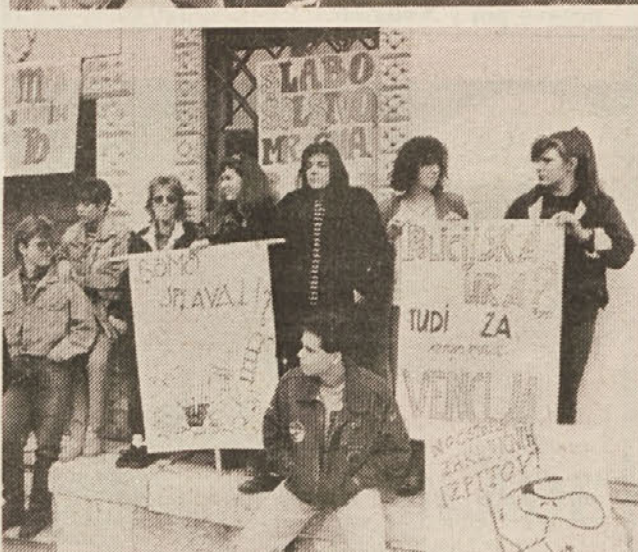
či, katerega gradi Cittar. V gradbenem dovoljenju jasno piše kaj graditi. Ni mi znano kakšno je stanje tam sedaj,« je rekel Gombac, ki je potrdil tudi našo predpostavko o prepovedi gradnje v času turistične sezone.

»Vsako leto od 1. maja do konca septembra, to pomeni dokler traja turistična sezona, prepovedujemo vso gradnjo v turističnih mestih,« pravi Gombac.

Če vsemu temu dodamo, da je gradnja Cittarjevega hotela bila posebno intenzivna preko vikenda, potem postaja jasno s kakšno hitrostjo se je delalo in uničevalo zeleno okolje (ko ne delajo občinski organi). No, za sedaj, kar se tiče okolja, zelenja in odgovornih za te površine, Cittarja ni skrbelo, ker ga dosedaj nihče v tem ni preprečeval. Ali se bo to sploh storilo v prihodnje?

FOTOREPORTAŽA

Že šolarji štrajkajo

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

Nagrada igra NOVE DOBE v sejemski izdaji

NOVA DOBA in Pomladanski obrtni sejem pripravljata za vas veliko nagradno žrebanje.

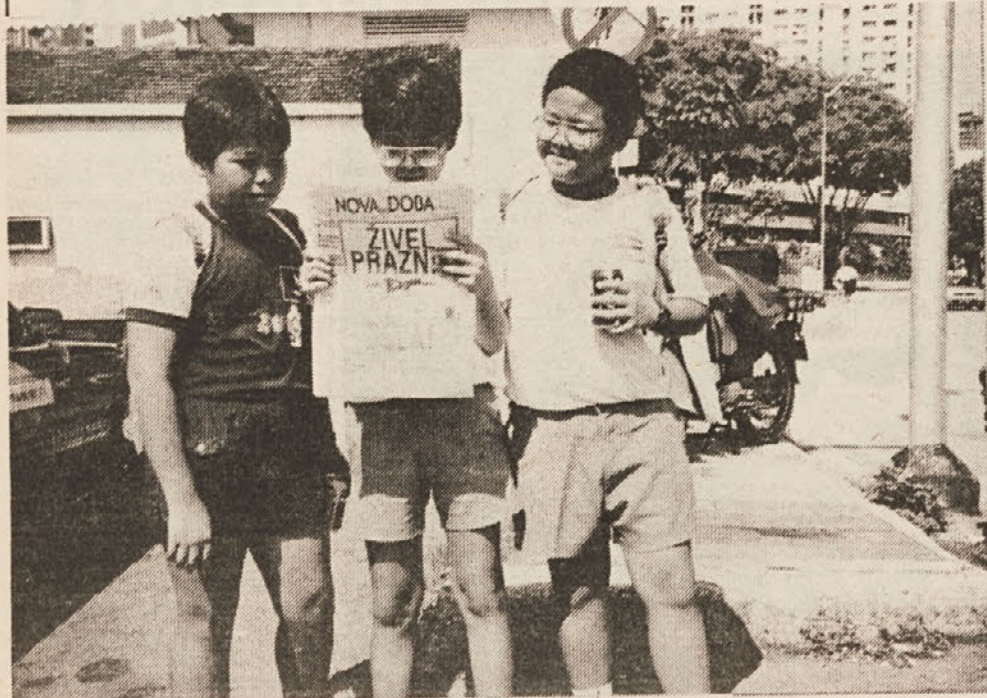
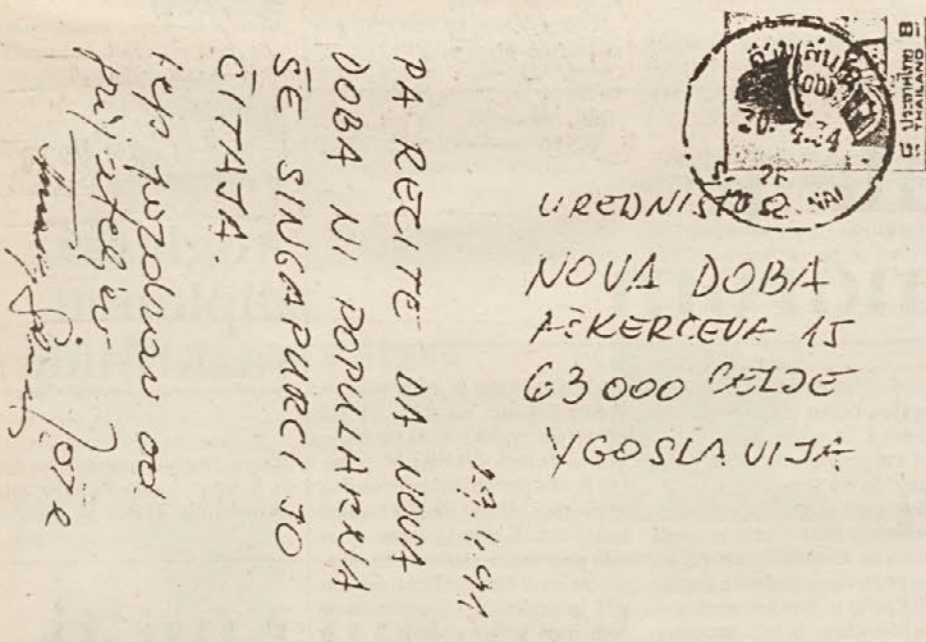
V posebni izdaji Nove dobe, ki jo boste dobili BREZPLAČNO pri vstopu na sejemske prostore, bo kuponček in če ga boste izpolnili in oddali na označenem mestu, boste sodelovali v velikem zaključnem žrebanju v nedeljo, 19. maja 1991, na zabaviščnem sejemskem prostoru, v primeru slabega vremena pa v hali, v kateri bodo razstavljeni avtomobili. Za veselo družbo in prijetno razpoloženje bo od 14. do 18. ure skrbel ansambel AGROPOP.

Naše jmo nekaj najprivlačnejših nagrad:

- Scooter Suzy (vodno plovilo)
- Kolo s pomožnim motorjem Meri
- Videorecorder
- Pomično okno za avto
- Alarmna naprava za stanovanje
- in več drugih lepih nagrad.

V žrebanju lahko sodelujete z več kupončki. Vidimo se na sejmju.

Naši mladi bralci iz Singapurja

JELOVICA

nudi od 1. maja dalje

IZREDNI POPUST

za predplačilo

NA STARE CENE

30%

- vezana okna JELOBOR SU
- polkna s fiksnimi lamelami

15%

- okna TERMOTON
- vrata
- senčila
- montažne stene

**UGODNO POSOJILO 1 + 4
BREZPLAČEN PREVOZ
do 100 km (nakup nad 25.000 din)
ORGANIZIRANA MONTAŽA**

**PRESENEČENJE
pri nakupu nad 50.000 din**

Jelovica, Kidričeva 58, 64220 Škofja Loka
tel.: (064) 631-241, fax: (064) 632-261, tlx: 34579 Yu Iijel

Predstavništvo
Celje, Božičeva 3, (063) 25-881

tkanine in konfekcija Celje, p.o.

VELIKA IZBIRA

V INDUSTRIJSKI TRGOVINI
NA IPAVČEVI UL. V CELJU

- MODNE TKANINE
- POSTELJNINA IN PRTI
- BOMBAŽNA IN VIZKOZNA PREJA
- SKANDINAVSKA KONFEKCIJA ZA MLADE

BIK BOK
FRIENDS OF THE FUTURE

POCO LOCO

OBIŠČITE NAS od 9. do 19. ure
IN OB SOBOTAH od 9. do 13. ure

IZ SKICIRKE

BORI ZUPANČIČ

Slovenci,
vstanite, ura je...

Poznam psihiatra, ki strokovno zatrjuje, da družba oziroma država nenehno izvaja psihološki pritisk na posameznika oziroma državljana. Seveda ni takšna trditev nič nenavadnega in jo je moč razbrati iz marsikakšnega umetniškega, ali pa tudi kako drugače navdahnjenega dela, problem je v tem kako konkretno občutiš to dejstvo na lastni koži. Kar se mene tiče sem, iz pozicije moje lastne svobode, ki mi jo statusno opredeljuje tudi naziv svobodnega (o, kakšen naziv!) umetnika, običajno jemal takšne trditve za nekakšne teoretične signifikacije, katerim pa posameznik vseeno ni primoran podlegati v tako nujno šablonsko zastavljenih vedenjskih oblikah. Vsako osebno življenje naj bi imelo neke svoje skrivne zalivke kamor se lahko kot posamezen prebivalec našega planeta umaknem pred napadi različnih mehanizmov. Če že ne drugega, naj bi bilo to vsaj spanje. S sanjami.

Da o ljubezni ne govorim.

Pred leti pa je tudi v mojem osebnem življenju prišlo do tega, da sem ves besen zarobantil: »Preklet Sistem, naravnost v možgane me kljuva!«

Zadeva je bila na moč banalna. In kar je še hujše: povezana s spanjem. In s sanjami.

Naneslo je namreč, da sem se spustil v nek posel, ki je bil vezan na določen pogodbeni rok. Delo mi je narekovalo, da sem se moral sleherno tisto junijsko jutro voziti v idlično pokrajino na rob severozahodne Slovenije. V vas, s cerkvijo na gričku, ki bi gotovo znala zamikati Pavlovca. To je pomenilo jutranja vstajanja, jutranje vožnje in tudi jutranje poslušanje radia. Še danes se spominjam zgodnjih ur dneva, ko je bil eden izmed ljubljanskih napovedovalcev tako nezno tečen, da je gotovo vsako minuto oznanjal koliko je že ura in da je že res skrajni čas za vstati in oditi na delo. Kar meni nič, tebi nič je prekinjal pesmi, če pa so že ti radijski »jutrojebi« spustili kakšno do konca, potem je bila ta, kot da bi ti brnelo sto kilometrov na uho.

Nič drugače ni moglo biti v fevdalnih časih, ko je graščakov glasnik priganjal pohlevne tlačane k delu.

Izgleda da rabijo Slovenci prav to. Nepojenljiv pritisk na tlačanske strune, ki mora priganjati k delu, delu in še enkrat k delu.

Gotovo si je bil tudi tisti jutranji priganjalec o tem popolnoma na jasnem.

A past je v tem, da se na psihološki pritisk celo navadiš. Počasi, še sam ne veš kdaj, se ti začne pod kožo. Najhuje je, ko ga nekoga lepega dne začneš pogrešati. To je najbolj zanesljiv znak, da si v.

In še nekaj. Prav nič se ne sekiram, če bo nova oblast prilagodila medije svoji podobi. Dobro namreč vem, da me bodo tisti jutranji cepci vedno znova budili na tisti njihov bedasto zarotniški način. Neglede na to pod kakšno zastavo bomo: rdečo, modro, rumeno, zeleno ali kodrjasto.

PREDSTAVITVE

Poletje pred
poletjem

Ob koncu aprila je mariborski Henkel Zlatorog v Rogaški Slatini svojim poslovnim partnerjem predstavil nekaj svojih novosti. Manekeni so najprej prikazali učinke zaščitnih sredstev za sončenje iz programa Piz Buin, nato pa še novo Henkel Zlatorogovo kolekcijo kozmetike Samantha Multi Aktiv, ki vsebuje vrsto naravnih aktivnih sestavin in je namenjena predvsem ženskam nad trideset let starosti.

PISEC VSAKOGARŠNJE MLADOSTI

Graham Green

Svetovno znani angleški pisec Graham Green je pred dvema letoma predstavil svoj roman Človek z mnogimi obrazi. Ob tej priložnosti je dejal, da ne bo napisal nobene knjige več. »Starost zelo utruja in življenje traja dosti predolgo,« je dodal. »Če bi imel na izbiro, bi umrl v času, ko sem bil srečen, mogoče med 40. in 50. letom.« Toda dočakal je 86 let. In ko je pred časom umrl na neki ženevski kliniki, je njegova hčerka s solzami v očeh rekla: »Moj oče je končal izpolnjeno življenje.«

To življenje je bilo dostikrat velika pustolovščina. Kajti avtor znanih knjig, kot Tretji človek v Havani, Na dnu življenja, Orient ekspres je ljubil tveganja in nevarnosti. Čeprav je kot sin direktorja na šoli v bližini Londona preživljal brezskrbno mladost, je tako svoje starše kot učitelje v elitnem internatu spravljal ob živce. Tako je nekoč jedel strupene volčje češnje, spet drugič popil tinkturo za lase, kasneje si je kot študent oxfordske univerze nastavljal na sence revolver na boben in se igral rusko ruleto.

»S tem sem hotel ugajati naši otroški varuški. Ležala je na obali z malce privzdignjenim krilom in gledal sem razgaljena bedra. V tistem trenutku mi je mala obsedla telo in dušo.« je pripovedoval pred leti. Misli mladega moža so se pogosto vrtele okrog žensk. Njegova prva večja ljubezen je bila Vivian Dyrrell Browning, ki se je pri 19 letih hotel z njo poročiti. Dve leti si je prizadeval, preden je rekla da, in še to, ker je prevzel katoliško vero. Imela sta sina in hčerko. Ljubezen pa se je kmalu umaknila v ozadje. Greenu ni pristajala vloga pridnega družinskega moža. Dosti je potoval po svetu, da bi zbiral gradivo za svoje romane. Prepotoval je Južno Afriko, Kubo in Kongo, bil je v Srednji Ameriki in med vojno v Vietnamu. Pri 84 letih je potoval v Sibirijo.

Toda tudi ljubezni se ni odpovedal. Tako že dolgo ni neznan, da je 30 let imel ljubico. Da bi jo pogosto obiskoval, je v Antibesu v Franciji, v njeni neposredni bližini, najel stanovanje. Ni ga motilo, da je bila poročena.

Tako je G. Green, vitez francoske častne legije in večkratni doktor, dosegel vse, kar je želel. Le Nobelove nagrade za književnost ni dobil. Sam je o tem dejal: »Po svetu so prodali 25 milijonov mojih knjig, to pa je zame zadostno priznanje.«

RAZSTAVE

Konrad
Peternelj
v Rogaški

Rogaška Slatina, 3. maja 1991, — v najstarejši hiši v Rog. Slatini, današnji Grafični muzej, je na ogled prodajna razstava slik Konrada Peternelja. Slike je posredovala galerija Lala iz Ljubljane, za organizacijo otvoritve pa je poskrbela kustosinja Grafičnega muzeja Erna Ferjanič-Fric, ki je v goste povabila učence Sole za mlade glasbene talente in kulturnega komentatorja Jožeta Hudečka. Hudeček je ob otvoritvi omenil slikarsko manufakturo, ki se je razvila v Zagorju vsled svetovnega vzpona naivnega slikarstva in naraščanja tržnih potreb — kmetje so se namreč specializirali in je prvi risal travo, drugi rože, tretji nebo itd. in tako so lahko založili meščanstvo z naivo.

Konrad Peternelj je predstavnik slovenske naive, ki ni toliko znana kot je recimo hrvaška Hlebinska šola z Generaličem na čelu. Peternelj v okviru žanra naive razvija svojo specifikko, ki se kaže predvsem v uporabi barve. Pri naivnem slikarstvu smo vajeni uporabe živih barv — zelene trave, sinjega neba, rdečih streh... Peterneljeve pokrajine pa so večinoma v rjavih odtenkih — nevihtno nebo, gola drevesa...

Okraden Van
Goghov muzej

Dva oborožena vlomilca sta odnesla 20 slik Vincenta Van Gogha iz amsterdamskega muzeja Van Gogh. Policija je v manj kot uri vrnila plen vreden 200 milijonov dolarjev.

Policiji pravijo, da si ne morejo misliti, zakaj sta vlomilca plen pustila in pobegnila.

To je bil po drugi svetovni vojni največji rop umetnin na Nizozemskem. Med slikami sta bili tudi Van Goghov avtoportret in Sončnice, vsaka slika pa je vredna okoli 10 milijonov dolarjev. Policija pravi, da nima nobenega sledu za tatovi. O njiju vedo le-to, da sta govorila angleško z ameriškim naglasom. Eden se je skrčil v muzej, preden so ga v soboto popoldne zaprli. Obvladal je dva paznika in ju prisilil, da sta izključila alarm. Ko je bilo to opravljeno, je v muzej spustil še svojega pajdaša. Čez 45 minut sta se odpeljala z avtom znamke Volkswagen Passat, ki sta ga vzela enemu od stražarjev. Kmalu za tem pa je policija našla avto in vse slike blizu železniške postaje. Tri od dvajsetih slik so poškodovane, ampak se jih bo dalo popraviti, pravi direktor muzeja.

Policija pravi, da je bil rop dobro zrežiran, le njegov zaključek je bil amaterski. To je bil že četrti rop Van Goghovih slik v zadnjih treh letih.

Lansko leto je bila 100. obletnica Van Goghove smrti. Ob tem je bilo v muzeju zbranih vseh 135 slik, od katerih jih je drugače nekaj v lasti drugih muzejev ali zasebnikov. Zavarovalnica ceni zbirko na okoli 3,2 milijarde dolarjev.

POEZIJA

BINA ŠTAMPE ŽMAVC

KRESNI DAN

Pri teti Mici,
vsak tretji dan,
kresujeta Špela
in Jan Modrijan.

Tedaj je ves dan,
kot bi bil
s čudeži posejan.

Iz košare
za repino seme
poženejo najslajše
jabolčne kreme.

Iz parmezana
zraste najdaljša
afriška banana.

In prav pri vrhu
na cvetu tulipana
vzbrsti največja
torta marcipana.

VIDENO

25. 4. 91, Gradec, Orpheum-Haus der Jugend, RARE EARTH: Are you ready, Big Brother? Koncert ene vodilnih belih skupin soul-rock fanka v Gradcu iz začetka 70-tih. Super.

AVSTRIJSKI ŠKANDAL

Okužili otroke

»Naravnost grozno je, kar se je zgodilo,« je prizadeto priznal dr. Robert Bodman (42). Svetovalec pri avstrijskem ministrstvu za zdravstvo in sam oče dveh otrok je dal soglasje za uporabo spornega cepiva (Intradermal P Vaccine) zoper tuberkulozo. Posledica je bila, da je nevarno zbolelo več kot sto otrok.

Toda sam se ne čuti krivega. Po njegovem so napako zgrešili zdravniki, ker so dajali otrokom enkrat večjo dozo seruma, kot je bila predpisana na listkih. Ena od mater je povedala, da so njenega dojenčka Francija cepili četrty dan po rojstvu, tri mesece kasneje ga je morala odpeljati v bolnišnico, kjer so rekli: »Ah, že spet eden s TBC.« Morali so ga operirati na limfnih žlezah.

Toda to je bil šele začetek

trpljenja prizadetih otrok. Da bi preprečili širitev bakterij tuberkuloze na druge organe, so otrokom po operaciji dajali močne kemične terapevtske medikamente, jemati so jih morali tri mesece. To je seveda škodljivo delovalo na kri, jetra in črevesje. Ali bodo čutili posledice zdravniške malomarnosti v kasnejših letih, še ni znano. Če bi jim morali odstraniti vse limfne vozle, bi bilo lahko to seveda zelo nevarno.

Med tem so prepovedali uporabo spornega seruma, kakih trideset staršev pa je vložilo tožbe zoper zdravnike, ministrstvo za zdravstvo in proizvajalca. Kdo bo prevzel odgovornost za tragični dogodek? Dejstvo je, da je ministrstvo za zdravstvo dovolilo uporabo seruma v sicer omejenem času.

Tako so zdravniki v šestih mesecih uporabili 60 tisoč doz – količino, ki bi normalno morala zadostovati za dve leti. Verjetno, tako domnevajo, so v večini primerov dajali doze namesto 0,05 kar 1 mg, preprosto zato, ker niso pravilno prebrali navodil.

NOVO ZDRAVILO

Manj pitalan rak

Znanstveniki norveške farmacevtske tovarne Secunus so pred časom na ljudeh preskusili nov preparat, ki naj bi pomenil prelom v zdravljenju raka. Zilascorb, kot se imenuje, učinkuje tako, da nevarne celice tako rekoč izstrada. Medtem ko so z medikamenti doslej skušali zaustaviti delitev rakastih celic, zilascorb preprečuje njihovo prehranjevanje. Preprečuje nastanek proteina. In prav tega potrebujejo rakaste

celice, da bi lahko rasle in se razmnoževale. Zato odmrejo.

Toda stvar seveda ni tako preprosta. Največji problem je bil, kako človeški organizem pripraviti do tega, da bi sredstvo proti raku razgradil, preden bi začelo učinkovati. Pri živalih je to uspelo. Zdaj napepo pričakujejo, kako se bo zilascorb obnesel pri ljudeh. V sodelovanju z radiološko kliniko v Oslu so znanstveniki Se-

cunusa preparat preskusili na 1500 težkih rakastih bolnikih. Čeprav so prvi rezultati izredni in dajejo upanje, pa Norvežani svarijo pred pretiranim optimizmom. Praviijo, da se bodo pravi rezultati pokazali šele po treh letih in šele takrat bo jasno, ali so res odkrili zdravilo, ki ubija rakaste celice pri ljudeh. Kljub temu utegne biti odkritje velik, če ne celo odločilen korak, da bi končno premagali smrtonosno bolezen.

NASVETI

Deset svaril za alergike

Oči vas pečejo (se solzijo), iz nosa vam teče – koliko ljudi v tem času trpi za alergijami, senenim nahodom itd. Veter raznaša cvetni prah do 500 kilometrov daleč. Kaj narediti, če ste med prizadetimi?

1. Ne zadržujte se v bližini cvetočih travnikov, dreves, koruznih polj. Na sprehode hodite ob deževju.

2. Doma se preoblečite, če ste bili zunaj, ob intenzivnem cvetnem prahu obleko operite.

3. Zvečer se tuširajte in si operite glavo, da cvetnega prahu ne bi zanesli v oči.

4. Ob suhem vremenu

okna v stanovanju zapirajte. Zvečer (v mestih) in med 5. in 9. uro (na podeželju) je cvetni prah posebej agresiven.

5. Vključite čistilce prostora, ki lovijo cvetni prah v stanovanju.

6. Med vožnjo z avtom imejte zaprta okna in izključeno prezračevanje.

7. Spremljajte opozorila varnostne službe (velja seveda za dežele, kjer te službe imajo).

8. Kot preventivo vzemite kakšno antihistamin tableto (lekarna). Novi medikamenti ne utrujajo več.

9. Dopust ali prosti čas preživljajte ob jezerih ali v hribih.

10. Predvsem bodite previdni, ko cvetijo leska, breza in jelša (od marca do maja) oziroma metlika (divji pelin) julija in avgusta. Ti so namreč polni zelo agresivnega cvetnega prahu – ta močno prizadene kar 90 odstotkov ljudi, ki imajo seneni nahod.

Značilno je, da ima zdravljene nadloge pri odraslih le malo, pri otrocih nekaj več uspeha. Če vam teče iz nosa ali imate otekle in rdeče obrobjene oči, poiščite nasvet zdravnika.

	ŽENSKA PRED POROKO	PETA NA ČEVLJU	IZVOR	TUJE Ž. IME	NAŠE ZNANO ZDRAVILISCE	SNOV IZ NEKATERIH MORSKIH ALG
MESTO V S. ITALIJI						
SKLEPNA BESEDA						
OKOV, SPONA						
LAT. VEZNIK			NEKDANJI RUSKI VLADAR DEL ROKE			
NAŠA TENIŠKA IGRALKA (MONIKA) ŠTEVILKA						60 MINUT
OKUSNOST						
INTRIGA					KUMANOVO SPRETNATA TATICA	
TROPSKA OVJALKA				OKVARA		
NESPA-METNA ŽENSKA			KRIŽANKA: FRANCI PAVŠER	TUJE Ž. IME FR. PISA-TELJICA (GEORGE)		
PIJAČA			DEL POSTELJ-NINE	GORA V KARAVANKAH ORIENT. TRZNICA		DREVO
FOR-MACIJA					POMLADNI MESEC	
NATRIJ			HUS KONEC SAH PARTIJE		IGRALKA RINA	
STARO-PERZ BOŽANSTVO					LJAK SREDIŠČE VRTENJA	
SINOVA ŽENA					ODPRTINA V STENI	
TUREK VSZ					REKA V NEMČIJI	

Nagradna križanka Pivovarne Laško:

1. nagrada: džezvica EMO s podstavkom

2. nagrada: majica Turistične agencije OREL

3. nagrada: 1 × dnevna karta za kopanje v pokritem bazenu Donat v ZDRAVILIŠČU ROGAŠKA SLATINA

4. nagrada: četrletna naročnina Nove dobe

Pravilne rešitve pošljite najkasneje do 11. maja 1991 na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, 63000 CELJE s pripisom Nagradna križanka.

trgovine, zasebni obrtniki:

POZOR PO UGODNIH CENAH UVOZ IZ ITALIJE

Svilene in bombažne čipke, okrasni našitki, saten trakovi, metersko blago, svila, lajkra, blago za posteljnino in še in še...

VSE TO NUDI V VELEPRODAJI

Moda p. o.

TRGOVSKO PODJETJE

Celje, Prešernova 7

INFORMACIJE NA ŠT. (063) 29-282

zavarovalnica triglav d.d.

OBMOČNA ENOTA CELJE

Na sejmišču Golovec v hali A od 11. – 19. maja 1991
omogoča obiskovalcem sejma sklepanje zavarovanj
pod ugodnimi pogoji:

10 % popusta za nova zavarovanja polnega avtomobil-
skega kaska
10 % popusta za otroška nezgodna zavarovanja
za življensko zavarovanje z valutno klavzulo
drugo mesečno premijo podari Zavarovalnica Triglav d.d.

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST
FOTOREPORTAŽA

Konec meseca bomo v Sloveniji spet izbirali
najlepšo. Če ste prepričani, da bi znala biti
najlepša prav vaša, jo seveda obvezno in

pravi čas prijavite. Čeprav še ni znano, ali
bo nanjo treba ob koncu leta plačati morda
kakšno lepotnino. Da se boste lažje odločili

pa objavljamo nekaj zasebnih kadrov iz
garderob ob lanskem izboru najlepše
Slovenke v Mariboru.

Zrcalce, zrcalce...

zavarovalnica triglav

NIČ NI TAKO VARNO,
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Slovensko ljudsko Gledališče **Celje**

Sreda, 8. maj, ob 12.00: Alexandre Dumas père: POKVARJENEC ali lepota in moč, režiser Vito Taufer, zaključena za SREDNJO DRUŽBOSLOVNO IN EKONOMSKO SOLO iz Murske Sobotne
Četrtek, 9. maj, ob 11.30: Aleksander Galin: ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU, režiser Franci Križaj, abonma VI. MLADINSKI.

ob 19.30: Aleksander Galin: ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU, abonma ČETRTEK in IZVEN.
Petek, 10. maj, ob 17.00: Ivan Cankar: HLAPCI, režiser Mile Korun, abonma 4. ŠOLSKI in IZVEN.
Sobota, 11. maj, ob 11.00: Ivan Cankar: HLAPCI, zaključena za OŠ Videm pri Ptuj.

ob 16.00 Svetlana Makarovič: KORENKOV PALČEK, režiser Slavko Hren, v izvedbi Lutkovnega gledališča iz Ljubljane, abonma MRAVLJICA in IZVEN. Vstopnice za to prikupno in barvito predstavo so že v prodaji, vstopnice si lahko zagotovite tudi telefonsko na štev. 25-332.

Napovedujemo gostovanje študentov 2. letnika AGRFT s predstavo Jean Genet: SLUŽKINJI v režiji Matjaža Pograjca in mentorstvu Zvoneta Šedlbauerja, v ponedeljek, 13. maja ob 19.30 v SLG Celje. Vstopnice so v prodaji pri gledališki blagajni.